

1. Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin iqtisadi yüksəlişində rol oynayan aparıcı sahə hansı olub?

- tikinti
- ticarət
- ✓ sənaye
- kənd təsərrüfatı
- ictimai işə

2. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı ölkə iqtisadiyyatında sənayenin rolunu ifadə edir?

- sənaye müəssisələrinin sayı
- ölkədə ÜDM-in artım dinamikası
- ÜDM-in artım tempi
- sənaye sahələrinin sayı
- ✓ ölkənin ixracında sənaye məhsulunun payı

3. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi inkişafı xarakterizə edən göstərici hesab olunur?

- məhsulun qiyməti
- məhsulun maya dəyəri
- məhsulun materialtutumluluğu
- ✓ heç biri
- işçilərin sayı

4. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi inkişafı xarakterizə edən göstərici hesab olunur?

- ✓ bunların hamısı
- əlavə dəyərin miqdarı
- xalis mənfəətin miqdarı
- əhalinin illik gəlirləri
- ümumi daxili məhsulun miqdarı

5. Aşağıdakılardan hansı qeyri-dövlət mülkiyyəti hesab olunmur?

- kooperativlər
- ✓ bələdiyyə müəssisələri
- tam yerli investisiyalı xüsusi (özəl) müəssisələr
- birgə investisiyalı xüsusi müəssisələr
- tam xarici investisiyalı xüsusi müəssisələr

6. Aşağıdakılardan hansı NİCE təsnifatı üzrə emal sənayesinin iqtisadi fəaliyyət növü deyil?

- ✓ yüngül sənaye
- kimya sənayesi
- maşın və avadanlıqların istehsalı
- qida sənayesi
- metallurjiya sənayesi

7. Aşağıdakılardan hansı NİCE təsnifatı üzrə emal sənayesinin iqtisadi fəaliyyət növüdür?

- yüngül sənaye
- sənayenin "A" və "B" bölmələri
- ağır sənaye
- ✓ metallurjiya sənayesi
- yeyinti sənayesi

8. Aşağıdakılardan hansı emal sənayesinin kompleks sahəsi hesab olunur?

- kağız və karton istehsalı
- içki istehsalı
- ✓ yeyinti sənayesi
- qida məhsullarının istehsalı
- tütün məmulatlarının istehsalı

9. Aşağıdakılardan hansı emal sənayesinin kompleks sahəsi hesab olunur?

- dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı
- trikotaj
- toxuculuq sənayesi
- ✓ yüngül sənaye
- geyim istehsalı

10. Mədənçıxarma (hasilat) sənayesində aşağıdakı proseslərdən hansı tətbiq olunur?

- mexaniki emal
- heç biri
- termiki emal
- ✓ filizin zənginləşdirilməsi
- kimyəvi emal

11. Emal sənayesinin aşağıdakı sahələrindən hansında məhsul istehsalı əsasən mexaniki texnologiyalara əsaslanır?

- ağac emalı
- ✓ gön-dəri sənayesi
- maşınqayırma
- tikiş sənayesi
- trikotaj sənayesi

12. Emal sənayesinin aşağıdakı sahələrindən hansında məhsul istehsalı əsasən mexaniki texnologiyalara əsaslanır?

- maşınqayırma
- ağac emalı
- trikotaj sənayesi
- tikiş sənayesi
- ✓ bunların hamısı

13. Emal sənayesinin aşağıdakı sahələrindən hansında məhsul istehsalı əsasən kimya texnologiyalarına əsaslanır?

- ✓ metallurgiya sənayesi
- maşınqayırma
- ağac emalı
- trikotaj sənayesi
- tikiş sənayesi

14. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı emal sənayesinə aid deyil?

- əmək predmetləri müəyyən fiziki, mexaniki, kimyəvi və başqa üsullarla emal olunur
- xammal və materiallar emal prosesindən keçir
- xammal və materiallar yeni istehlak dərəcəsinə çevrilir
- əmək predmetlərinin istehlak xassələrində dəyişikliklər baş verir
- ✓ əmək predmetlərini təbiətdən olduğu kimi – xassələrini dəyişmədən - əldə edir

15. Aşağıdakılardan hansı kənd təsərrüfatı xammalını emal edən sənaye sahəsi deyil?

- pambıq-parça sənayesi
- unüyütmə sənayesi
- ət-süd sənayesi
- ✓ sintetik-parça sənayesi

- ipək-parça sənayesi

16. Aşağıdakılardan hansı mədənçixarma (hasilat) sənayesinə aid deyil?

- ✓ qara və əlvan metallurgiya
- tikinti materialları hasilatı
- qara metal filizlərin hasilatı
- əlvan metal filizlərin hasilatı
- neft və qazçixarma

17. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı mədənçixarma sənayesinə aid deyil?

- ✓ təbiətdən götürdüyü xammalın fiziki-kimyəvi xassələrini dəyişmək
- təbii ehtiyatı olduğu şəkildə, yəni onda heç bir fiziki, mexaniki, kimyəvi dəyişiklik etmədən əldə etmək
- mineral ehtiyatları hasil etmək
- mineral xammalı ilkin emal üçün hazırlamaq
- əmək predmetlərini təbiətdən əldə etmək

18. Yüngül sənayenin hansı məhsulu istehsal-texniki təyinat alır?

- ✓ texniki məqsədlər üçün istehsal edilən parça
- yataq dəstləri
- corab məmulatları
- geyim məhsulları
- bütün növ parçalar

19. Maşınqayırma sənayesinin aşağıdakı məhsullarından hansı istehlak xarakterli iqtisadi təyinat alır?

- yük avtomobilləri
- kənd təsərrüfatı texnikası
- qatar vaqonları
- avadanlıqlar
- ✓ tədris-laboratoriya avadanlığı

20. Aşağıdakılardan hansı əsasən istehlak şeyləri istehsal edən sənaye sahələrinə aid deyil?

- ✓ gəmiqayırma
- içki sənayesi
- ayaqqabı sənayesi
- geyim sənayesi
- qida sənayesi

21. Aşağıdakılardan hansı əsasən istehsal vasitələri istehsal edən sənaye sahələrinə aid deyil?

- metallurgiya sənayesi
- gəmiqayırma
- dəzgahqayırma
- maşınqayırma sənayesi
- ✓ toxuculuq sənayesi

22. Bunlardan hansı sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil?

- ✓ əməyin iqtisadiyyatı
- sənayenin iqtisadiyyatı
- nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- tikintinin iqtisadiyyatı
- aqrar-sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı

23. Sənaye haqqında hansı fikir doğrudur?

- √ maddi istehsalın bir sahəsidir
- maşınqayırmanın tərkib hissəsidir
- səhmdar cəmiyyətlərinin məcmusudur
- kommersiya təşkilatıdır
- kənd təsərrüfatının bir sahəsidir

24. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı emal sənayesinə aiddir?

- Tikinti materiallarının istehsalı
- Zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı
- √ Bunların hamısı
- Poliqrafiya fəaliyyəti
- Neft məhsullarının istehsalı

25. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı emal sənayesinə aid deyil?

- Toxuculuq sənayesi
- Geyim istehsalı
- √ Tikinti (mişar) daşı istehsalı
- Qida məhsullarının istehsalı
- İçki istehsalı

26. Mədənçıxarma sənayesinə aid aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı ölkəmizdə yoxdur?

- qara metal filizlərinin hasilatı
- əlvan metal filizlərinin hasilatı
- neft və qaz hasilatı
- √ kömür, torf və başqa yanar maddələr hasilatı
- tikinti materialları hasilatı

27. Əmək predmetinə təsiretmə xarakterinə görə sənaye sahələri necə təsnifləşdirilir?

- istehsal vasitələri istehsal edən sənaye sahələri və istehlak şeyləri istehsal edən sənaye sahələri
- √ mədənçıxarma sənayesi və emal sənayesi
- ağır sənaye, yüngül sənaye və yeyinti sənayesi
- sənayenin "A" və "B" bölmələri
- fondtutumlu, əməktutumlu, kapitaltutumlu, enerjitutumlu, materialtutumlu sənaye sahələri

28. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı əsasən istehsal vasitələri istehsal edən sənayeyə aiddir?

- √ metallurgiya sənayesi
- ayaqqabı sənayesi
- tikiş sənayesi
- yeyinti sənayesi
- toxuculuq sənayesi

29. Məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə sənaye sahələri necə təsnifləşdirilir?

- mədənçıxarma sənayesi və emal sənayesi
- fondtutumlu, əməktutumlu, kapitaltutumlu, enerjitutumlu, materialtutumlu sənaye sahələri
- √ istehsal vasitələri istehsal edən sənaye sahələri və istehlak şeyləri istehsal edən sənaye sahələri
- sənayenin "A" və "B" bölmələri
- ağır sənaye, yüngül sənaye və yeyinti sənayesi

30. Aşağıdakılardan hansı sənaye sahəsini müəyyən edən şərtlər sırasına daxildir?

- √ eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal edən
- sistemdən müəyyən əlamətlərinə görə xüsusiləşdirilmiş
- oxşar əmək kooperasiyasına və eyniadlı texnoloji avadanlıqlara malik olan müəssisələr
- mexaniki maşınlar sistemi və fərqli texnoloji istehsal üsulları tətbiq edən

- məhsulun iqtisadi təyinatından asılı olamayaraq oxşar ümumi və istehsal strukturuna malik olan

31. Sənaye sahəsi nədir?

- spesifik cəhətləri və milli dəyərləri ilə iqtisadiyyatın xüsusişdirilmiş bir hissəsidir
- hər-hansı bir sistemin müəyyən əlamətlər üzrə ayrılmış (xüsusişdirilmiş) bir hissəsidir
- ✓ eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur
- oxşar şərtlərə və tələblərə cavab verən müəssisələrin məcmusudur
- müəyyən altsahələrdən və müəssisələr toplusundan ibarət iqtisadi sistemdir

32. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın sahəsi yox, altsahə hesab olunur?

- informasiya və rabitə
- sosial və digər xidmətlər
- ✓ əkinçilik
- sənaye
- nəqliyyat və anbar təsərrüfatı

33. Sənaye nədir?

- müəyyən altsahələrdən və müəssisələr toplusundan ibarət iqtisadi sistemdir
- müəyyən bir ölkə çərçivəsində tarixən formalaşmış, özünəməxsus təbii-coğrafi, maddi-texniki və sosial-iqtisadi məzmunu malik sosial-iqtisadi sistemdir
- ✓ təbiətdən alınan xammalı və müxtəlif növ materialları müxtəlif üsullarla emal edərək cəmiyyətin istehlak tələblərinə uyğun hala gətirən istehsal sahələrinin və müəssisələrin məcmusudur
- hər-hansı bir sistemin müəyyən əlamətlər üzrə ayrılmış (xüsusişdirilmiş) bir hissəsidir
- spesifik cəhətləri və milli dəyərləri ilə iqtisadiyyatın xüsusişdirilmiş bir hissəsidir

34. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın sahəsi yox, altsahə hesab olunur?

- ✓ Maşınqayırma sənayesi
- Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri
- Tikinti
- Turizm və ictimai iaşə
- Kənd təsərrüfatı

35. İqtisadiyyat sahəsi nədir?

- ✓ eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal edən müəssisələrin məcmusudur
- spesifik cəhətləri və milli dəyərləri ilə iqtisadiyyatın xüsusişdirilmiş bir hissəsidir
- hər-hansı bir sistemin müəyyən əlamətlər üzrə ayrılmış (xüsusişdirilmiş) bir hissəsidir
- təbiətdən alınan xammalı və müxtəlif növ materialları müxtəlif üsullarla emal edərək cəmiyyətin istehlak tələblərinə uyğun hala gətirən istehsal sahələrinin və müəssisələrin məcmusudur
- müəyyən altsahələrdən və müəssisələr toplusundan ibarət iqtisadi sistemdir

36. Milli iqtisadiyyat nədir?

- eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal edən müəssisələrin məcmusudur
- təbiətdən alınan xammalı və müxtəlif növ materialları müxtəlif üsullarla emal edərək cəmiyyətin istehlak tələblərinə uyğun hala gətirən istehsal sahələrinin və müəssisələrin məcmusudur
- ✓ dünya iqtisadiyyatı ilə qarşılıqlı əlaqə və asılıqda olmaqla, müəyyən bir ölkə çərçivəsində tarixən formalaşmış, özünəməxsus təbii-coğrafi, maddi-texniki və sosial-iqtisadi məzmunu və münabətlər sisteminə, müvafiq təsərrüfatçılıq mexanizminə malik sosial-iqtisadi sistemdir
- onun dayanıqlığını, bütövlüyünü və dinamizmini təmin edən bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəli olan bölmələrin (sahələrin) və qaydaya salınmış (sistemləşdirilmiş) əlaqələrin məcmusudur
- çox sayda sahələrdən və bunlara daxil olan altsahələrdən ibarət kompleks iqtisadi sistemdir

37. Bunu dördüncü sənaye inqilabının ilkin əlaməti hesab edirlər:

- ✓ bunların hamısını
- müxtəlif sahələrdə robotlaşmanın artması və insan həyatında sürətlə yayılması

- “3D printing” və məhsulları
- “süni intellekt”in yaradılması
- kvant texnologiyaları

38. Dördüncü sənaye inqilabının əsas hərəkətverici qüvvəsinin nə olması gözlənilir?

- ✓ kiber-fiziki sistemlər
- innovasiyalar
- alternativ enerji mənbələri
- nanotexnologiyalar
- informasiya-kommunikasiya texnologiyaları

39. Üçüncü sənaye çevrilişi (inqilabı) nə vaxt başlayıb?

- II Dünya müharibəsindən sonra
- XX əsrin sonlarında

- ✓ XX əsrin 70-ci illərində
- XX əsrin 50-ci illərində
- XX əsrin 90-cı illərində

40. III sənaye çevrilişinin yaratdığı yeni sənaye sahəsi hesab olunur

- nanotexnologiyaların tətbiqi
- özünüidarədən nəqliyyat vasitələrinin (smartsistemlərin) istehsalı
- dərman istehsalı sənayesi
- kvant texnologiyaları
- ✓ biotexnologiyalar

41. III sənaye çevrilişinin yaratdığı yeni sənaye sahəsi hesab olunur:

- ✓ Bunların hamısı
- Hesablama texnikası
- Robotqayırma
- Mikroelektronika
- Kosmik sənaye

42. Üçüncü sənaye çevrilişinin (inqilabının) əsasını təşkil edən budur:

- ✓ analoqlu texnologiyalardan rəqəmsal texnologiyalara keçid
- əl əməyindən maşınlı sənayeyə keçid
- elektriklişdirmə
- kütləvi istehsaldan seriyalı istehsallara qayıdış
- mexanikləşdirilmiş sistemlərdən avtomatlaşdırılmış sistemlərə keçid

43. Üçüncü sənaye çevrilişi (inqilabı) hansı adla tanınır?

- “kimyəvi inqilab”
- “kiber-fiziki sistemlər” inqilabı
- “irimaşınlı sənaye inqilabı”
- ✓ “rəqəmsal inqilab”
- “elektriklişmə inqilabı”

44. Bunlardan hansı II sənaye çevrilişinin və sənayenin sürətli inkişafının əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aiddir?

- Qadın və uşaq əməyinin kütləvi tətbiqi
- Kapitalın təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi proseslərinin güclənməsi
- ✓ beynəlxalq ticarətin genişlənməsi, rəqabətin qloballaşması və ölkələrarası ticarət birliklərinin yaranması
- Məşğulluğun təmin edilməsində üstünlüyün kənd təsərrüfatından sənayeyə keçməsi
- Fabrik sahiblərinin daha nüfuzlu sahibkar təbəqəsinə çevrilməsi və sənaye burjuziyasının yaranması

45. Aşağıdakılardan hansı II sənaye çevrilişinin xarakteristikası deyil?
- Kimyəvi materialların, kimyəvi liflərin və plastmassın istehsala tətbiqi
 - atom enerjisinin meydana çıxması və tətbiqi
 - √ İriməşinli sənayeyə keçid
 - Axınlı istehsalın yaranması və axın xətlərinin tətbiqi
 - İstehsalın avtomatlaşdırılması
46. Aşağıdakılardan hansı II sənaye çevrilişinin hərəkətverici qüvvələri sırasında deyil?
- kimyəvi materialların, plasmassın və kimyəvi liflərin tətbiqi
 - daxili yanma mühərrikinin ixtirası və tətbiqi
 - elektrik enerjisinin böyük məsafələrə ötürülməsi
 - poladın bessemerləmə üsulunun kəşfi və tətbiqi
 - √ daş kömürün yandırılmasından alınan istilik enerjisinin mexaniki enerjiyə çevrilməsi
47. Hesab olunur ki, II sənaye çevrilişi bu hadisədən başlayıb:
- √ Pyer Marten tərəfindən poladın bessemerləmə (ərinmiş çuqundan polad alınması) üsulunun kəşfi (1860) və Marten sobasının tətbiqi ilə
 - İstehsal proseslərinin və insanların məişət həyatının genişmiqyaslı elektriklişdirilməsinə başlanılması
 - D.A. Laçinov tərəfindən elektrik enerjisinin böyük məsafələrə ötürülməsi şərtlərinin ortaya çıxarılması (1880)
 - Maykl Faradey tərəfindən elektrik mühərrikinin ixtira edilməsi
 - Daxili yanma mühərrikinin kəşfi
48. İkinci sənaye çevrilişi hansı dövrü əhatə edir?
- √ XIX əsrin 70-ci illərindən XX əsrin 70-ci illərinədək olan dövrü
 - XVIII əsrin 70-ci illərindən XIX əsrin 70-ci illərinədək olan dövrü
 - XIX əsrin əsrin sonu və XX əsrin əvvəllərini
 - XIX əsrin 70-ci illərindən XX əsrin 30-cu illərinədək olan dövrü
 - XVIII əsrin 70-ci illərindən XX əsrin 70-ci illərinədək olan dövrü
49. Amerikada sənayeləşmə prosesi hansı sahədən başlayıb?
- dəmiryol nəqliyyatından
 - neft sənayesindən
 - √ pambıq-parşa sənayesindən
 - kömür hasilatı sənayesindən
 - metallurjiya sənayesindən
50. Sənaye çevrilişinə başlayan və onu uğurla başa çatdıran ilk ölkə hansıdır?
- √ İngiltərə
 - ABŞ
 - Almaniya
 - Fransa
 - Böyük Britaniya krallığı
51. Birinci sənaye çevrilişinin (inqilabının) əsas mənbəyi nə hesab olunur?
- √ C. Uatt tərəfindən buxar maşınının ixtirası
 - M. Faradey tərəfindən elektrik mühərrikinin ixtirası
 - Kartraytn mexanikləşdirilmiş toxuculuq dəzgahının ixtirası
 - Hargrivsin pambıqəyirmə maşınının ixtirası
 - ilk toxuculuq dəzgahının ixtirası
52. Aşağıdakı ixtiralar hansını Birinci sənaye çevrilişinin zəmini hesab etmək olar?

- Kartraytın mexanikləşdirilmiş toxuculuq dəzgahının ixtirası (1776)
- C. Uatt tərəfindən buxar maşınının ixtirası (1784)
- ✓ bunların hamısını
- ilk toxuculuq dəzgahının ixtirası (1733)
- Hargrinvinsin pambıqəyirmə maşınının ixtirası (1765)

53. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı Birinci sənaye çevrilişini xarakterizə etmir?

- əl gücünə əsaslanan sadə mexaniki əmək vasitələrindən iri maşınlara keçid baş verib
- sənayenin bir çox sahələrində istehsal şərtlərinin dəyişilməsinə gətirib çıxarmış texniki ixtiralar seriyası baş verib
- ✓ istehsal proseslərinin elektrikləşdirilməsinə başlanılıb
- əl əməyindən maşınlı əməyə keçid baş verib
- manufakturalardan fabrikaya keçid baş verib

54. Birinci sənaye çevrilişi hansı dövrü əhatə edir?

- 1760 – 1960-cı illər dövrünü
- Orta əsrlər dövrünü
- ✓ 1760 – 1830-cu illər dövrünü
- 1784 – 1900-cu illər dövrünü
- 1750 – 1800-cü illər dövrünü

55. “Sənaye inqilabı” termini nəyi ifadə edirdi?

- ✓ məhsuldar qüvvələrin inkişafındakı keyfiyyət sıçrayışını
- məhsuldar qüvvələrin artımını
- məhsuldar qüvvələrin gücünün artmasını
- məhsuldar qüvvələrin tədrici inkişafını
- məhsuldar qüvvələrin inkişafındakı dəyişikliyi

56. “Sənaye inqilabı” terminini elmi dövriyyəyə gətirən kim olub?

- ✓ ingilis alimi A. Toynbi
- amerikalı alim C. Stiqler
- alman alimi V. Maybax
- ingilis alimi M. Faradey
- ingilis alimi C. Uatt

57. Kapitalist sənayesinin inkişafı mərhələləri hansılardır?

- ✓ sadə kapitalist kooperasiyası – manufaktura – iri maşınlı sənaye (fabrik)
- sadə kapitalist kooperasiyası – manufaktura – iri maşınlı sənaye – robot sənayesi
- kapitalist sənətkarlıq emalatxanası – manufaktura – fabrik - zavod
- sənətkarlıq emalatxanası – manufaktura – fabrik
- sənətkarlıq emalatxanası – sənətkarlıq müəssisəsi – manufaktura - fabrik

58. Əmtəə təsərrüfatı nə vaxt meydana çıxdı?

- ✓ sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması ilə
- kapitalist sənayesinin meydana çıxması ilə
- şəhərlərin meydana çıxması ilə
- əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması ilə
- kənd təsərrüfatı istehsalının yaranması ilə

59. Sənayenin ilkin rüşeymi hesab olunur:

- nemətlərin toplanması fəaliyyəti
- heyvandarlıq
- əkinçilik
- ✓ sənətkarlıq

- manufaktura

60. Sənayenin ilkin əsasları, çox primitiv formada olsa da, nə zaman meydana çıxmış hesab olunur?

- √ natural kəndli təsərrüfatı çərçivəsində
- istehsalın meydana çıxmasından əvvəlki dövrdə
- ilkin kapital yığılı dövründə
- sadə kapitalist kooperasiyası mərhələsində
- insanların sürü halında yaşadığı dövrdə

61. Sənayenin inkişafı sahəsində hazırda Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifə hansı hesab olunur?

- sovet dövründən qalmış sənaye müəssisələrinin fəaliyyətinin dirçəldilməsi
- √ rəqabət qabiliyyətli qeyri-neft sənayesi sahələrinin inkişafına nail olmaq
- kənd təsərrüfatı istehsalının inkişafına nail olmaq
- dövlət tərəfindən daha çox sənaye müəssisələrinin yaradılmasına nail olmaq
- dövlət mülkiyyətində olan sənaye müəssisələrinin özəlləşdirilməsi

62. Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı necə təsdiq olunub?

- √ Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə
- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı ilə
- İqtisadiyyat Nazirliyinin qərarı ilə
- Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə
- Milli Məclisin qərarı ilə

63. Azərbaycanda orta və iri sənaye müəssisələrinin özəlləşdirilməsi necə həyata keçirilib?

- √ Səhmdar cəmiyyətinə çevrilərək səhmləri satışa çıxarılıb
- Xarici investora satılıb
- Əmək kollektivlərinin mülkiyyətinə keçirilib
- Mülkiyyəti birbaşa hərraclarda satılıb
- Ortaqılıqlara çevrilərək payları satışa çıxarılıb

64. Azərbaycanda “Sənaye ili” elan olunan il hansı olub?

- 2010-cu il
- 2015-ci il
- √ 2014-cü il
- 1994-cü il
- 2005-ci il

65. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda neft-qaz sənayesinin dirçəldilməsində mühüm rol oynayıb?

- √ bunların hamısı
- Bakı-Tbilisi-Ərzurum (Cənubi Qafqaz) qaz ixrac boru kəmərinin çəkilişi
- Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas neft ixrac boru kəmərinin çəkilişi
- Bakı-Supsa neft ixrac boru kəmərinin çəkilişi
- “Əsrin müqaviləsi”nin (“Azəri-Çıraq-Günəşli” layihəsi üzrə hasilatın pay bölgüsü sazişinin) imzalanması və reallaşdırılması

66. Dövlət müstəqilliyi illərində Azərbaycan hökuməti sənayenin bərpa edilməsinə hansı sahədən başladı?

- √ neft sənayesindən
- neft maşınqayırması sənayesindən
- yeyinti sənayesindən
- özəlləşdirmədən
- kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı sənayesi sahələrindən

67. 1980-1985-ci illərdə Azərbaycan sənayesinin ümumi məhsulunda ən böyük paya malik sənaye sahəsi hansı olub?

- maşınqayırma və metal emalı
- yanacaq sənayesi
- ✓ yeyinti sənayesi
- yüngül sənaye
- kimya və neft-kimya sənayesi

68. 1970-cı ildə Azərbaycan sənayesinin ümumi məhsulunda ən böyük paya malik sənaye sahəsi hansı olub?

- ✓ yüngül sənaye
- kimya və neft-kimya sənayesi
- maşınqayırma və metal emalı
- yeyinti sənayesi
- yanacaq sənayesi

69. SSRİ dövründə Azərbaycanda neft hasilatının ən yüksək həddi nə qədər olub?

- ✓ 21,7 milyon ton
- 30,0 milyon ton
- 11,9 milyon ton
- 15,9 milyon ton
- 25,5 milyon ton

70. SSRİ dövründə Azərbaycanda neft hasilatının ən yüksək həddi hansı ildə qeydə alınıb?

- 1970-ci ildə
- 1975-ci ildə
- ✓ 1966-cı ildə
- 1941-ci ildə
- 1949-cu ildə

71. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda metallurjiya sənayesinin inkişafı ilə bağlı idi?

- Sumqayıt boru-prokat zavodu (1952)
- Sumqayıt Alüminium zavodu (1955)
- Bakı poladtökmə zavodu (1969)
- Daşkəsən Dağ-Mədən Filizsaflaşdırma kombinatı (1954)
- ✓ Bunların hamısı

72. Aşağıdakı hadisələrdən hansı sovet Azərbaycanında neft sənayesinin inkişafına yeni təkan vermiş oldu?

- Yeni-Bakı Neftayırma zavodunun (sonralar “Azərneftyanacaq” Neft emalı zavodu) yaradılması (1953)
- XX əsrin 50-ci illərində Azərbaycanda (əsasən Sumqayıtda) nəhəng neft-kimya sənayesi kompleksinin yaradılması
- ✓ Açıq dənizdə neft platformaları quurlmaqla Xəzər dənizinin şelfindən neft çıxarılmasına başlanılması (1949)
- Bakı şəhərində Dövlət Neft Maşınqayırma Elmi-Tədqiqat İnstitutunun yaradılması
- “Azərneftyağ” neft emalı zavodunun yaradılması (1930-cu illər)

73. 1940-cı ildə Azərbaycan sənayesinin ümumi məhsulunda ən böyük paya malik sənaye sahəsi hansı olub?

- ✓ yanacaq sənayesi
- metallurjiya sənayesi
- yeyinti sənayesi
- yüngül sənaye
- maşınqayırma və metal emalı

74. XX əsrin 20-30-cu illərində Azərbaycanda neft maşınqayırmasının inkişaf etdirilməsi nə ilə bağlı idi?

- ✓ Cavab variantlarının heç biri doğru deyil
- Azərbaycanın xaricdən neft avadanlığı almaq asılılığından qurulmaq istəyi
- Neft maşınqayırma müəssisələrinin həm daxildən, həm də xaricdən böyük sifarişlər alması

- Azərbaycanca həyata keçirilən iqtisadi-sosial quurculuq işlərinin neftə olan tələbatı artırması
- Azərbaycanın neft sənayesinə xarici investisiyaların cəlb edilməsi

75. SSRİ dövründə (xüsusilə XX əsrin 60-cı illərində) Azərbaycan sənayenin inkişafı baxımından necə tanınırdı?

- “Neft akademiyası” və ağır sənaye mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və yüngül sənaye mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və kimya sənayesi mərkəzi kimi
- ✓ “Neft akademiyası” və neft maşınqayırma mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və şərəbçilik sənayesi mərkəzi kimi

76. SSRİ dövründə Azərbaycanda inkişafına daha çox diqqət verilən sənaye sahələri aşağıdakılar olub:

- neft sənayesi, neft maşınqayırması, kimya sənayesi, gəmiqayırma və hərbi sənaye
- mebel sənayesi, neft sənayesi, neft emalı sənayesi, neft maşınqayırması
- yüngül, yeyinti və ağır sənaye
- dəzgahqayırma, məişət texnikası istehsalı, metallurqiya və avtomobilqayırma
- ✓ neft sənayesi, neft maşınqayırması və neft-kimya sənayesi

77. Sovet dövründə Azərbaycanda sənayenin inkişafına xas olmayan əlamət hansıdır?

- sənaye sərt mərkəzləşdirilmiş planlı idarəetmə əsasında inkişaf etdirilirdi
- ✓ azad bazar rəqabəti və beynəlxalq inteqrasiya şəraitində inkişaf edirdi
- xüsusi mülkiyyət və sahibkarlıq fəaliyyəti qadağan idi
- bütün mülkiyyət dövlərin əlində cəmləşmişdi və müəssisələri ancaq dövlət yaradırdı
- Azərbaycan sənayesi SSRİ-nin vahid xalq təsərrüfatı kompleksinin tərkib hissəsi idi

78. XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində Bakı neft sənayesində hansı əcnəbi ölkənin kapitalı üstünlük təşkil edirdi?

- ✓ İngiltərə
- Almaniya
- Hollandiya
- Fransa
- ABŞ

79. Aşağıdakılardan hansı öz dövründə Bakıda neft sənayesinin inkişafına töhfə verən hadisə sayıla bilər?

- ✓ Bunların hamısını
- Uzunluğu 885 km olan Bakı-Batumi neft kəmərinin istifadəyə verilməsi (1907)
- Bakı ilə Tiflis arasında Zaqafqaziya dəmir yolunun çəkilişinin başa çatması (1883)
- Balaxanı yatağı ilə Bakı neftayırma zavodunu birləşdirən 12 km uzunluğunda neft kəmərinin inşası (1878)
- Bakıda neft məhsullarının daşınması üçün dünyada birinci neft tankerinin istifadəyə verilməsi (1877)

80. Azərbaycanda sənayeləşmənin başlanğıcı hesab olunan hadisə hansıdır?

- Təhkimçilik hüququnun ləğv edilməsini
- Azərbaycanda sovet hakimiyyətinin qurulmasını
- ✓ Bakıda neftin sənaye üsulu ilə hasilatına başlanılması
- Bakı ətrafında neftin tapılmasını
- Bakı neftinə xarici investorların cəlb edilməsini

81. Azərbaycanda ilkin sənaye münasibətlərinin formalaşması hansı sahə ilə bağlıdır?

- ✓ neft hasilatı ilə
- gəmiçiliklə
- toxuculuq sənayesi ilə
- ipəkçiliklə
- kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı ilə

82. Azərbaycanıda ilkin sənaye münasibətlərinin formalaşması hansı dövrə təsadüf edir?

- ✓ XIX əsrin 2-ci yarısına
- XX əsrin əvvəllərinə
- XVIII əsrin sonlarına
- XIX əsrin sonlarına
- XIX əsrin əvvəllərinə

83. Mineral xammalın hansıları “C2” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- ✓ həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılma şəraitinə təsirdə biləcəktə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar
- kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılma şəraitinə təsirdə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların nekstropolya-siyası nın köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkilə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsiz göstərəcəktə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar
- bunların heç biri

84. Mineral xammalın hansıları “C1” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- ✓ kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların nekstropolya-siyası nın köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkilə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsiz göstərəcəktə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılma şəraitinə təsirdə biləcəktə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar
- geoloji və sənaye ehtiyatları
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılma şəraitinə təsirdə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar

85. Mineral xammalın hansıları “B” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılma şəraitinə təsirdə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar
- bunların heç biri
- ✓ kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılma şəraitinə təsirdə biləcəktə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların nekstropolya-siyası nın köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkilə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsiz göstərəcəktə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar

86. Mineral xammalın hansıları “A” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılma şəraitinə təsirdə biləcəktə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- bunların hamısı
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların nekstropolya-siyası nın köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkilə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsiz göstərəcəktə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar
- ✓ kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılma şəraitinə təsirdə biiamillər itəxminiməlumlanehtiyatlar

87. Sənaye ehtiyatları A, B, C1, C2 kimi kateqoriyalara hansı əlamətlərə görə bölünür?

- ✓ kəşf olunma və hazırlıq səviyyələrinə (dərəcələrinə) görə
- istismar şəraitinə görə
- faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətlərinə görə

- yataqda olan ehtiyatın həcminə görə
- bunların hamısı

88. Sənaye ehtiyatları nədir?

- ✓ artıq istismar olunan (hasil edilən) və istismara hazırlanmaqda olan ehtiyatlar
- yerintəkində olan faydalı qazıntılar
- emal mərhələsinə göndərilən faydalı qazıntılar
- ilkin saflaşdırmadan keçmiş filiz ehtiyatları
- hasil edilmiş faydalı qazıntılar

89. Faydalı qazıntıların geoloji ehtiyatları necə qruplaşdırılır?

- sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
- geoloji, sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
- geoloji və sənaye ehtiyatları
- ✓ balans və balansdankənar ehtiyatlar
- fiziki və kimyəvi ehtiyatlar

90. Geoloji ehtiyat nədir?

- emal mərhələsinə göndərilən faydalı qazıntılar
- ilkin saflaşdırmadan keçmiş filiz ehtiyatları
- hasil edilmiş faydalı qazıntılar
- artıq hasil edilməkdə olan faydalı qazıntılar
- ✓ yerintəkində olan faydalı qazıntılar

91. Təbii sərvətlərdən ehtiyatlar hansı qruplara bölünür?

- ✓ geoloji və sənaye ehtiyatları
- balans və balansdankənar ehtiyatlar
- sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
- fiziki və kimyəvi ehtiyatlar
- geoloji, sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları

92. Aşağıdakılardan hansı faydalı qazıntı yataqlarını fərqləndirən əlamətdir?

- ✓ bunların hər üçü
- yataqda olan ehtiyatın həcmi
- bunların heç biri
- istismar şəraiti
- faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri

93. Sənayenin xammal bazasının genişləndirilməsi üçün aşağıdakı tədbirlərdən hansı vacibdir?

- su (həmdə geotermal), günəş, külək və s. enerjinin övlətlərinin istifadəsinin genişləndirilməsi
- mineral xammal və yanacaq yataqlarının düzgün qiymətləndirilməsi və hasil edicinin inkişaf etdirilməsi
- ✓ bunların hamısı
- yeni yataqların aşkar edilməsi üçün geoloji-kəşfiyyat işlərinin genişləndirilməsi
- sənaye üçün xammal bazasının olu-yanağına kənd təsərrüfatı istehsalının intensivləşdirilməsi

94. Aşağıdakı təbii ehtiyatlardan hansının emalı üzrə Azərbaycanda müəssisə (zavod) yoxdur?

- ✓ qızıl
- sement
- dəmir filizi
- təbii qaz
- neft

95. Tarixən Azərbaycanda ən uzun müddət ərzində hasil edilən təbii ehtiyat hansıdır?

- √ neft
- qızıl
- mis
- mineral sular
- təbii qaz

96. Hazırda Azərbaycanda neft əsasən haradan çıxarılır?

- Siyəzən yataqlarından
- Qobustan zonasından
- √ Xəzər dənizinin şelf zonasından
- Abşeron yarımadasından
- Salyan-Aşağı Kür zonasından

97. Azərbaycan ərazisinin nə qədər hissəsində neft-qaz ehtiyatları mövcuddur?

- $\frac{3}{4}$ hissəsində
- $\frac{4}{5}$ hissəsində
- √ $\frac{2}{3}$ hissəsində
- yarısında ($\frac{1}{2}$ hissəsində)
- hamısında

98. Aşağıdakılardan hansıları neftli-qazlı rayonlar hesab olunur?

- Bakı arxipelaqı və Quba-Xəzəryanı
- Aşağı Kür və Kür-Qabırçı çayları
- √ bunların hamısı
- Gəncə və Yevlax-Ağcabədi
- Abşeron və Şamaxı-Qobustan

99. Ölkəmizdə daha böyük neft-qaz-kondensat yataqları hansı rayonlarda yerləşir?

- √ Bakı arxipelaqları
- Aran Qarabağ
- Dağlıq Şirvan
- Aşağı Qarabağ
- Naxçıvan

100. Azərbaycanda ən böyük daşduz yataqları harada yerləşir?

- √ Naxçıvan MR-da
- Abşeronda
- Qafqaz sıra dağlarında
- Qaradağda
- Siyəzəndə

101. Aşağıdakı qeyri-filiz faydalı qazıntı ehtiyatlarının hansından Azərbaycanda var?

- √ bunların hamısı
- tikinti materialları
- bentonit gilləri
- gips və anhidrid yataqları
- daşduz ehtiyatları

102. Hazırda ixracından Azərbaycana ən çox valyuta qazandıran hansı hasilat məhsulludur?

- √ xam neft
- aluminium
- dəmir filizi

- qızıl
- təbii qaz

103. Daşkəsən Zəylik yatağının əsas filiz ehtiyatı nədir?

- qızıl
- molibden
- ✓ alüminium
- dəmir filizi
- xromit filizi

104. Qızılbulaq, Vejnəli və Zod (Söyüdlü) yataqlarının əsas filiz ehtiyatı hansıdır?

- dəmir filizi
- gümüş
- ✓ qızıl
- mis
- alüminium

105. Azərbaycanda aşağıdakı nəcib metallardan hansının filiz ehtiyatları daha çoxdur?

- ✓ qızıl
- bunlardan heç birinin
- bürünc
- platin
- gümüş

106. Azərbaycanın ən böyük alüminium filizi yatağı hansıdır?

- Qaradağ və Xarxar yataqları
- Filizçay yatağı
- ✓ Daşkəsən Zəylik alünit yatağı
- Dəmirli və Xançınçay yataqları
- Sədərək-Şərur yatağı

107. Aşağıdakı əlva metal filizlərindən hansının ehtiyatları Azərbaycanda var?

- ✓ bunların hamısı
- molibden filizi
- alüminium filizi (alunit)
- qurğuşun-sink ehtiyatları
- mis filizi

108. Azərbaycanın əlvan metal filizlərinin ehtiyatları əsasən hansı ərazilərdə yerləşir?

- ✓ Balakən-Zaqatala, Gədəbəy və Ordubad filiz rayonlarında
- Kəlbəcər-Laçın filiz rayonlarında
- Abşeron ərazisində
- Naxçıvan MR-da
- Daşkəsən qrupu yataqlarında

109. Azərbaycanda sənaye əhəmiyyətli ehtiyatlara malik dəmir filizi yataqları harada yerləşir?

- ✓ Daşkəsəndə
- Böyük Qafqazda
- Abşeronda
- Gədəbəy rayonunda
- Ordubadda

110. Azərbaycan dünyada hansı mineral resurs ehtiyatlarının böyük potensialı ilə tanınır?

- √ neft və qaz
- qızıl, mis və alüminium ehtiyatları
- əlvan metal filizləri
- tikinti materialları
- neft, qaz, dəmir filizi və qızıl ehtiyatları

111. Dünyada əlvan və qiymətli metallar hasilatında lider ölkə hansıdır?

- ABŞ
- Çin
- Braziliya
- Rusiya
- √ Avstraliya

112. Dünyada qara metal filizinin hasilatında lider ölkə hansı hesab olunur?

- Çin
- Yaponiya
- √ Braziliya
- Rusiya
- ABŞ

113. Türkiyə mineral resurs potensialı baxımından hansı ölkələr qrupuna aid edilir?

- √ mineral resurs potensialı çox zəif olan ölkələr qrupuna
- çox geniş spektrdə mineral resurslara malik ölkələr qrupuna
- inkişaf etmiş dağ-mədən sənayesinə malik və aşkar edilmiş mineral resursların əksər hissəsi artıq istifadə edilmiş ölkələr qrupuna
- mineral resurs potensialı əsasən bir neçə növ mineral xammala əsaslanan ölkələr qrupuna
- müxtəlif növ faydalı qazıntı növlərinin böyük potensial ehtiyatlarına malik, lakin resursları dünya təsərrüfat dövriyyəsinə daha az intensivliklə daxil edilmiş ölkələr qrupuna

114. Avstraliya, Kanada, Çin, Rusiya, ABŞ və CARmineral resurs potensialı baxımından hansı ölkələr qrupuna aid edilir?

- √ çox geniş spektrdə mineral resurslara malik ölkələr qrupuna
- inkişaf etmiş dağ-mədən sənayesinə malik və aşkar edilmiş mineral resursların əksər hissəsi artıq istifadə edilmiş ölkələr qrupuna
- müxtəlif növ faydalı qazıntı növlərinin böyük potensial ehtiyatlarına malik, lakin resursları dünya təsərrüfat dövriyyəsinə daha az intensivliklə daxil edilmiş ölkələr qrupuna
- mineral resurs potensialı əsasən bir neçə növ mineral xammala əsaslanan ölkələr qrupuna
- mineral resurs potensialı çox zəif olan ölkələr qrupuna

115. Azərbaycan mineral resurs potensialı baxımından hansı ölkələr qrupuna aid edilir?

- √ mineral resurs potensialı əsasən bir neçə növ mineral xammala əsaslanan ölkələr qrupuna
- mineral resurs potensialı çox zəif olan ölkələr qrupuna
- inkişaf etmiş dağ-mədən sənayesinə malik və aşkar edilmiş mineral resursların əksər hissəsi artıq istifadə edilmiş ölkələr qrupuna
- müxtəlif növ faydalı qazıntı növlərinin böyük potensial ehtiyatlarına malik, lakin resursları dünya təsərrüfat dövriyyəsinə daha az intensivliklə daxil edilmiş ölkələr qrupuna
- çox geniş spektrdə mineral resurslara malik ölkələr qrupuna

116. Hasil edilən mineralların sayına görə dünyanın lider ölkələri hansılardır?

- ABŞ, Kanada və Avstraliya
- Rusiya, Qazaxstan və Cənubi Afrika Respublikası
- Avropa, ABŞ və Avstraliya
- Səudiyyə Ərəbistanı, Çin və Avstraliya
- √ ABŞ, Çin və Rusiya

117. Aşağıdakılardan hansı heyvan mənşəli xammal deyil?

- gön-dəri
- süd
- √ dəri əvəzləyicisi
- yun
- xəz

118. Aşağıdakılardan hansı bitki mənşəli xammaldır?

- pambıq parça
- meyvə şirəsi
- √ təbii kauçuk
- süni kauçuk
- süni liflər

119. Kənd təsərrüfatı xammalı hansı qruplara bölünür?

- su mənşəli xammal, birki mənşəli xammal və heyvan mənşəli xammal
- bitki mənşəli xammal, heyvan mənşəli xammal və üzvi mənşəli xammal
- yetişdirilən xammal, bəslənən xammal, dənizdən çıxarılan xammal
- cavabların hamısı doğrudur
- √ bitki mənşəli xammal və heyvan mənşəli xammal

120. Təkrar xammal nədir?

- mineral xammalın təkrar emalından alınan məhsullar
- mineral xammalın emal məhsullarının təkrar emalından alınan materiallar
- √ mineral xammalın tərkibində olan və onun emalı zamanı əsas məhsulla yanaşı alınan ikinci dərəcəli məhsullar
- istifadə olunmuş sənaye məhsullarının tullantılarının təkrar emal olunmasından alınan məhsullar
- mineral xammalın tərkibində olmayan, lakin onun emalı zamanı əsas məhsulla yanaşı alınan ikinci dərəcəli məhsullar

121. Aşağıdakılardan hansı süni yolla alınan xammal və materiallara aid deyil?

- √ üzvi liflər
- dəri əvəzləyicisi
- sintetik kauçuk
- sintetik liflər
- süni liflər

122. Aşağıdakılardan hansı süni yolla alınan xammal və materiallara aiddir?

- √ dəri əvəzləyiciləri
- xam dəri
- üzvi liflər
- rezin
- plastik qablar

123. Aşağıdakılardan hansı süni yolla alınan xammal və materiallara aiddir?

- √ bunların hamısı
- plastik kütlə
- süni qətrən
- sintetik kauçuk
- süni və sintetik liflər

124. Aşağıdakılardan hansı qeyri-filiz xammalıdır?

- alunit
- torf
- mis filizi
- √ tikinti daşı

- xam neft

125. Aşağıdakılardan hansı filiz xammalıdır?

- təbii qaz
- duz
- ✓ dəmirfilizi
- kükürd
- kömür

126. Bunlardan hansı mineral xammala aid deyil?

- qeyri-filiz xammalı
- yanacaq xammalı
- ✓ plastik kütlə xammalı
- bunların hamısı mineral xammaldır
- filiz xammalı

127. Sənayedə istehlak olunan bütün xammal hansı qruplara bölünür?

- ✓ sənaye xammalı və kənd təsərrüfatı xammalı
- faydalı qazıntı ehtiyatları və insan əməyi ilə yaradılan xammal
- mineral mənşəli xammal və süni yolla alınan xammal
- sənaye xammalı, kənd təsərrüfatı xammalı və süni materiallar
- sənaye xammalı, kənd təsərrüfatı xammalı, tikinti xammalı, süni materiallar

128. Aşağıdakılardan hansı xam material hesab olunur?

- ✓ toplanmış pambıq
- benzin
- süfrə üzümü
- meyvə konservi
- polad

129. Aşağıdakılardan hansı xam materiala aid deyil?

- ✓ neft məhsulları
- hasil edilmiş filiz
- kəsilmiş ağac
- ilkin emaldan keçmiş (qatışıqlardan təmizlənmiş) neft
- saflaşdırılmış filiz

130. Aşağıdakılardan hansı xam materiala aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- saflaşdırılmış filiz
- kəsilmiş ağac
- ilkin emaldan keçmiş (qatışıqlardan təmizlənmiş) neft
- hasil edilmiş filiz

131. Cümləni aşağıdakı fikirlərdən doğru olanı ilə tamamlayın: Mineral resurslar

- ✓ təbii ehtiyatların bərpa edilməyən növləri sırasındadır
- cavabların heç biri doğru deyil
- insan əməyi ilə yaradılan predmetlərə aiddir
- alternativ ehtiyat mənbələrinə aiddir
- təbii ehtiyatların bərpa edilən növləri sırasındadır

132. Mineral-xammal resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş və sənayedə istifadəsi üçün əlçatan olan faydalı qazıntı ehtiyatları
- geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş və hazırda istismar olunan bütün növ faydalı qazıntılar
- geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş potensial mineral və filiz ehtiyatları
- ölkə ərazisində yerin təkində olan bütün növ faydalı qazıntı ehtiyatları
- geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş bütün mineral ehtiyatlar

133. Aşağıdakı problemlərdən hansı sənayenin inkişafında müşahidə olunan institusional problemlərə aid edilə bilər?

- mal və xidmətlərin beynəlxalq tələblərə uyğun standartlaşma və sertifikatlaşdırma sisteminin qurulmaması
- korporativ idarəetmə təcrübəsinin mənimsənilməməsi
- ✓ bunların hamısını
- müasir idarəetmə və menecment bacarıqlarını mənimsəmiş mütəxəssislərin azlığı
- iri, orta və kiçik müəssisələrin qarşılıqlı maraqlar əsasında əlaqələndirilməsi sisteminin formalaşmaması

134. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan sənayesinin struktur problemləri sırasına aiddir?

- investorların, o cümlədən xarici investorların hüquqlarının qorunması sisteminin tam formalaşmaması
- Sənaye müəssisələrinin investisiya imkanlarının məhdudluğu
- peşəkar mütəxəssislərin qıtlığı
- yerli istehsalın dövlət tərəfindən dəstəklənməsi sisteminin düzgün qurulmaması
- ✓ sənayenin əvvəllər formalaşmış sahə strukturunun müstəqillik şəraitində ölkənin milli iqtisadi inkişaf tələblərinə uyğun gəlməməsi

135. Aşağıdakılardan hansı sənayenin sahə quruluşuna birbaşa təsir etmir?

- ölkədə, habelə regionlarda biznes üçün zəruri işgüzar xidmətlərin təşkili səviyyəsi
- dövlətin biznesə bu və ya başqa istiqamətdə yönəldici stimulları
- istehsal amilləri bazarlarının ölkədə inkişaf səviyyəsi
- ✓ firmaların zəruri hesabatları vaxtılı-vaxtında müvafiq qurumlara təqdim etmə səviyyəsi
- ölkədə, xüsusilə regionlarda istehsal infrastrukturunun qurulması səviyyəsi

136. Aşağıdakı amillərdən hansı sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərmir?

- İnfrastruktur (istehsal və bazar) amilləri
- Ticarət qaydaları və xarici ticarət əlaqələri
- ✓ Sənaye müəssisələrində korporativ idarəetmənin tətbiqi səviyyəsi
- Qeyd edilən amillərin heç biri sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərmir
- Elmi-texniki amillər

137. Aşağıdakı amillərdən hansı sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərir?

- ✓ Qeyd edilən amillərin hamısı
- Dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi səviyyəsi və dövlət tənzimlənməsi
- Cəmiyyətin inkişaf səviyyəsi (sosial-iqtisadi, mədəni və demoqrafik amillər)
- “Keçilmiş yoldan asılılıq” (yaxud “tarixin mirası”)
- Təbii sərvətlərin mövcudluğu, ehtiyatları (potensialı) və coğrafi yerləşməsi

138. Sənaye istehsalı indeksi (Sİİ) nədir?

- ✓ Müəyyən bir dövr ərzində istehsal olunmuş mal və xidmətlərin həcmnin (dəyər ifadəsində) başqa bir dövrlə müqayisəsi olmaqla real dəyişikliyi əks etdirir
- Sənayenin tərkibinə daxil olan sahələrin kəmiyyət nisbəti və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələrdir
- verilmiş cavab variantlarının heç biri doğru deyil
- sənayeyə daxil olan iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkib siyahısıdır
- eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur

139. Sənaye istehsalının artım səviyyəsi hansı düsturla hesablanır?

- ✓ $A_s = A_t - 100$
- Verilmiş düsturların heç biri doğru cavab deyil

- Verilmiş düsturların hər üçü doğru cavabdır
- $Q_{sah} = At_{-sah}/At_{-sn}$
- $At = H_2/H_1 \times 100$

140. Sənaye istehsalının artım səviyyəsi hansı düsturla hesablanır?

- ✓ Verilmiş düsturların hər üçü doğru cavabdır
- Verilmiş düsturların heç biri doğru cavab deyil
- $As = At - 100$
- $As = (H_2 - H_1)/H_1 \times 100$
- $As = H_2/H_1 \times 100 - 100$

141. Sənaye istehsalının dəyər ifadəsində həcm göstəricisinin səviyyəsi hansı amillərdən asılıdır?

- sənayenin sahə quruluşu və istehsalın fiziki həcmi
- sənaye məhsulunun qiyməti və ölkədə inflyasiya səviyyəsi
- sənaye istehsalının ümumi həcmi və ayrıca sahənin istehsal həcmi
- sənaye istehsalının fiziki həcmi və artım tempi
- ✓ istehsal olunan sənaye məhsulunun fiziki həcmi (miqdarı) və sənaye məhsulunun qiyməti

142. Sənaye istehsalının artım tempi (sürəti) nə cür göstəricidir?

- inteqral
- natural
- ✓ nisbi (müqayisə)
- törəmə
- mütləq

143. Sənaye istehsalının artım tempi (sürəti) hansı düsturla hesablanır?

- ✓ $At = H_2/H_1 \times 100$
- $As = At - 100$
- $As = (H_2 - H_1)/H_1 \times 100$
- $As = H_2/H_1 \times 100 - 100$
- $Q_{sah} = At_{-sah}/At_{-sn}$

144. Qabaqlama əmsalını aşağıdakı düsturla hesablanır:

- ✓ $Q_{sah} = At_{-sah}/At_{-sn}$
- $At = H_2/H_1 \times 100$
- $As = At - 100$
- $As = (H_2 - H_1)/H_1 \times 100$
- $As = H_2/H_1 \times 100 - 100$

145. Hazırda Azərbaycanda sənaye istehsalının sahə strukturunda ən yüksək paya malik emal sənayesi sahəsi hansıdır?

- ✓ Neft məhsullarının istehsalı
- Xam neft və təbii qaz hasilatı
- Maşın və avadanlıqların istehsalı
- Qida məhsullarının istehsalı
- Tikinti materiallarının istehsalı

146. Hazırda Azərbaycanda sənaye istehsalının sahə strukturunda ən yüksək paya malik sənaye sahəsi hansıdır?

- Neft məhsullarının istehsalı
- Maşın və avadanlıqların istehsalı
- Qida məhsullarının istehsalı
- Tikinti materiallarının istehsalı
- ✓ Xam neft və təbii qaz hasilatı

147. Sənayenin sahə quruluşunu xarakterizə edən pay (xüsusi çəki) nə cür göstəricidir?

✓ nisbi (müqayisə)

- törəmə
- inteqral
- natural
- mütləq

148. Sənayenin sahə quruluşu tədqiq olunarkən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

✓ sənaye istehsalının natural ifadədə həcmi

- sənayedə çalışanların (yaxud maddəli işçilərin) sayı
- sənayenin ümumi mənfəəti
- sənayenin əsas fondlarının ümumi dəyəri
- sənaye istehsalının dəyər ifadəsində həcmi

149. Sənayenin sahə quruluşu nədir?

✓ Sənayenin tərkibinə daxil olan sahələrin kəmiyyət nisbəti və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələrdir

- cavab variantlarının heç biri doğru deyil
- sənayeni müəyyən əlamətlərə görə əltsahələrə bölünməsidir
- sənayeyə daxil olan iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkib siyahısıdır
- eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur

150. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

✓ qyd edilənlərin hər üçü

- bunların heç biri
- müxtəlif iştirakçılar arasında əlaqə və qarışılıqlı təsirin mövcudluğu
- coğrafi təmərküzləşmə
- rəqabət və kooperasiyanın mövcudluğu

151. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunmur?

✓ yalnız xarici investisiyalı müəssisələrdən təşkil olunması

- prosesdə geniş iştirakçılıq
- coğrafi təmərküzləşmə
- müxtəlif iştirakçılar arasında əlaqə və qarışılıqlı təsirin mövcudluğu
- rəqabət və kooperasiyanın mövcudluğu

152. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- müəssisənin istehsal miqyaslarının böyük olması
 - yalnız xarici investisiyalı müəssisələrdən təşkil olunması
 - yalnız ixracönlü məhsulların istehsalı
 - yalnız yerli investisiyalı müəssisələrin yaradılması
- ✓ rəqabət və kooperasiyanın mövcudluğu

153. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

✓ bunların heç biri

- qeyd edilənlərin hər üçü
- yalnız yerli tələblərə uyğun məhsul istehsalı
- məhsulun mütləq ixrac edilməsi
- müəssisənin istehsal miqyaslarının böyük olması

154. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- müəssisənin istehsal miqyaslarının böyük olması
- yalnız yerli tələblərə uyğun məhsul istehsalı

- yalnız innovasiya məhsulu buraxması
- məhsulun mütləq ixrac edilməsi
- ✓ müxtəlif iştirakçılar arasında əlaqə və qarışılıqlı təsirin mövcudluğu

155. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- ixtisaslaşma
- prosesdə geniş iştirakçılıq
- ✓ bunların hamısı
- innovativlik
- coğrafi təmərküzləşmə

156. Klasterin əsas (müəyyənədicisi) iştirakçıları hansı qurumlar olmalıdır?

- ✓ özəl sektor (firmalar)
- peşə məktəbləri
- dövlət qurumları
- təhsil və araşdırma təsisatları
- dəstəkləyici qurumlar (palatalar, media, VC, assosiasiyalar və s.)

157. Klasterlər aşağıdakı modellərdən hansı üzrə yaradıla bilər?

- ✓ bunların üçü də
- sektor (sahə) üzrə
- bunlardan heç biri
- qarışıq (müəyyən coğrafi ərazidə konkret sektor üzrə)
- coğrafi ərazi üzrə

158. Aşağıdakılardan hansı klaster yavaşmasının əsas əlamətkəri sırasına daxildir?

- ✓ bunların hamısı
- son məhsulun əldə oldunması üçün tələb edilən bütün mərhələlər bir məkanda reallaşır
- xidmət və istehsal sektoru eyni çətir altında fəaliyyət göstərir
- həmin firmaların biri digərinə dəyər yaratma zənciri ilə bağlı olur
- müəyyən coğrafi sərhədlər daxilində bir-birini təkrarlayan deyil, biri-birini tamamlayan və dəstəkləyən firmalar çalışır

159. klasterləşmə ideyası kimə məxsusdur?

- ✓ M. Porter
- M. Fridman
- C. Keyns
- A. Marşall
- A. Smit

160. Klasterə aşağıdakı müəssisə və təşkilatlardan hansı daxil olmur?

- baza məhsul istehsalçıları
- infrastruktur
- eimi-tədqiqat institutları, ali və peşə-ixtisas təhsili müəssisələri
- məhsulların, komplektləşdirici hissələrin və ixtisaslaşdırılmış xidmətlərin tədarükçüləri
- ✓ orta təhsil müəssisələri

161. Klasterə aşağıdakı müəssisə və təşkilatlardan hansı daxil olur?

- məhsulların, komplektləşdirici hissələrin və ixtisaslaşdırılmış xidmətlərin tədarükçüləri
- infrastruktur
- ✓ bunların hamısı
- eimi-tədqiqat institutları, ali və peşə-ixtisas təhsili müəssisələri
- baza məhsul istehsalçıları

162. Klasterə daxil olan müəssisə və təşkilatları əsas xüsusiyyəti nədir?
- ✓ bir-biriləri ilə qarşılıqlı istehsal və təsərrüfat əlaqələrində olmaq və bir-birilərini tamamlamaqla coğrafi təmərküzləşmə
 - komplektləşdirici hissəs və detalları eyni tədarükçülərdən almaq və istehsal etdikləri mal və xidmətləri eyni istehlakçılara satmaq
 - birgə nəqliyyat xidmətlərindən və ərazi idarəetmə qurumlarının xidmətlərindən faydalanmaq
 - birgə infrastrukturdan və eyni istehsal meydançalarından istifadə etmək
 - eyni məhsul və xidmətləri ixrac edən müəssisələrin coğrafi təmərküzləşməsi
163. Klaster (iqtisadiyyatda) nədir?
- ✓ müəyyən ərazidə təmərküzləşmiş qarşılıqlı əlaqəli (bir-biriləri ilə qarşılıqlı istehsal və təsərrüfat əlaqələrində olan və bir-birilərini tamamlayan) təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
 - əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinin qrupudur
 - ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən ən müxtəlif fəaliyyət sahələrinə məxsus şirkətlər qrupudur
 - sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edən və rüsumsuz ticarəti inkişaf etdirən müəssisələrin məcmusudur
 - innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmaların toplusudur
164. Azərbaycanda aşağıdakı qanunlardan hansı qəbul edilib?
- ✓ Xüsusi iqtisadi zonalar haqqında
 - Servis (xidmət) zonaları haqqında
 - Texnoloji zonalar haqqında
 - Sənaye-istehsal zonaları haqqında
 - Azad ticarət zonaları haqqında
165. Servis (xidmət) zonalarının xarakterik xüsusiyyəti nədir?
- belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
 - belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
 - belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
 - belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir
 - ✓ belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
166. Texnoloji zonaların xarakterik xüsusiyyəti nədir?
- belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
 - belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
 - belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
 - belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
 - ✓ belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir
167. Azad ticarət zonalarının xarakterik xüsusiyyəti nədir?
- belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir
 - belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
 - ✓ belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
 - belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
 - belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
168. Sənaye-istehsal zonalarının xarakterik xüsusiyyəti nədir?
- belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
 - belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
 - belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
 - belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir

✓ belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur

169. Aşağıdakılardan hansı servis (xidmət) zonalarına aiddir?

- “dyuti-fri” mağazaları
- sərbəst gömrük zonaları
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- ✓ bank və sığorta xidmətləri zonaları
- sərbəst limanlar

170. Aşağıdakılardan hansı servis (xidmət) zonalarına aid deyil?

- istirahət zonaları
- ✓ porto-franko
- offşor mərkəzləri
- turist zonaları
- “vergi limanları”

171. Aşağıdakılardan hansı kompleks zonalara aiddir?

- ✓ offşor mərkəzləri
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq zonaları
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- investisiya zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar

172. Aşağıdakılardan hansı kompleks zonalara aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- investisiya zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq zonaları

173. Aşağıdakılardan hansı texnoloji zonaların növüdür?

- qeyd edilənlərin hamısı
- bunların heç biri
- ✓ aqrar-sənaye parkları
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq zonaları
- müştərək cahibkarlıq zonaları

174. Aşağıdakılardan hansı texnoloji zonaların növüdür?

- ✓ innovasiya zonaları
- porto-franko
- ekoloji-iqtisadi regionlar
- sənaye-sahibkarlıq zonaları
- sərbəst gömrük zonaları

175. Aşağıdakılardan hansı texnoloji zonaların növü deyil?

- ✓ ixrac-istehsal zonaları
- texniki-iqtisadi inkişaf zonaları
- yeni və yüksək texnologiyaların inkişafı zonaları
- texnopolislər
- texnoparklar

176. Aşağıdakılardan hansı sənaye-istehsal zonalarının növüdür?

- porto-franko
- √ bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hamısı
- cərbəst anbarlar
- gömrük anbarları

177. Aşağıdakılardan hansı azad ticarət zonasının növüdür?

- “dyuti-fri” mağazaları
- √ bunların hamısı
- rüsumsuz sonalar
- bunların heç biri
- sərbəst limanlar

178. Aşağıdakılardan hansı azad ticarət zonalarının növüdür?

- aqrar-sənaye parkları
- ixrac-istehsal zonaları
- müştərək sahibkarlıq zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar
- √ sərbəst gömrük zonaları

179. Aşağıdakılardan hansı azad ticarət zonalarının növü deyil?

- porto-franko
- √ ixrac-istehsal zonaları
- rüsumsuz sonalar
- cərbəst anbarlar
- gömrük anbarları

180. Aşağıdakılardan hansı sənaye-istehsal zonalarına aiddir?

- √ ixrac-istehsal zonaları
- rüsumsuz sonalar
- “dyuti-fri” mağazaları
- sərbəst gömrük zonaları
- sərbəst limanlar

181. Aşağıdakılardan hansı sənaye-istehsal zonalarına aiddir?

- azad istehsal zonaları
- ixrac-istehsal zonaları
- sənaye-sahibkarlıq zonaları
- √ sərbəst limanlar
- ixrac-idxaləvəzləmə zonaları

182. Xüsusi iqtisadi zonanın daha geniş yayılmış izahı belədir:

- belə ərazilərdə iqtisadi və təşkilati tənzimləyicilərin köməyi və artırılmış rüsumların tətbiqi sayəsində xarici və yerli investisiyaların cəlb edilməsi yolu ilə hər cür iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır
- √ belə ərazilərdə iqtisadi və təşkilati tənzimləyicilərin köməyi və rüsumsuz rejimin tətbiqi sayəsində xarici investisiyaların cəlb edilməsi yolu ilə xarici iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır
- belə ərazilərdə siyasi proseslərin köməyi və xüsusi inzibati rejimin tətbiqi sayəsində dövlət investisiyalarının cəlb edilməsi yolu ilə xarici iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır
- belə ərazilərdə iqtisadi və təşkilati tənzimləyicilərin köməyi və rüsumsuz rejimin tətbiqi sayəsində dövlət investisiyalarının cəlb edilməsi yolu ilə dövlətin sahibkarlığı genişləndirilir
- belə ərazilərdə siyasi və inzibati tənzimləyicilərin köməyi və xüsusi inzibati rejimin tətbiqi sayəsində yerli investisiyalarının cəlb edilməsi yolu ilə xarici iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır

183. Naxçıvan iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı faydalı qazıntılardan hansı mövcuddur?

- qızıl, sürmə, civə, kobalt
- bunların heç biri
- daş duz, dolomit, tikinti materialları
- √ bunların hamısı
- molibden, mis, polimetal

184. Lənkəran-Astara iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı faydalı qazıntılardan hansı mövcuddur?

- polimetal filizləri
- √ heç biri
- dəmir filizi
- əlvan metal filizləri
- nəcib metal filizləri

185. Azərbaycanda ən çox elektrik enerjisinin istehsal olunduğu iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- Naxçıvan
- Abşeron (Bakı daxil olmaqla)
- √ Aran
- Quba-Xaçmaz
- Gəncə-Qazax

186. Aran iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı inkişaf etməyib?

- kimya
- neft və qazçıxarma
- tikinti materialları istehsalı
- √ ağır maşınqayırma
- elektroenergetika

187. Şəki-Zaqatala iqtisadi-coğrafi rayonunun əsas faydalı qazıntıları hansıdır?

- √ polimetal filiz yatağı
- molibden yatağı
- neftqaz yataqları
- alunit yatağı
- dəmir filizi yatağı

188. Quba-Xaçmaz iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı yoxdur?

- √ maşınqayırma
- bunların hamısı var
- neft və qaz hasilatı
- tikinti materialları hasilatı
- qida sənayesi

189. Azərbaycanda neft-qaz ehtiyatlarının daha çox yerləşdiyi iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- Quba-Xaçmaz
- Lənkəran-Astara
- √ Abşeron
- Xəzər dənizinin akvatoriyası
- Aran

190. Ölkəmizdə sənayenin daha çox təmərküzləşdiyi iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- Şəki-Zaqatala
- Dağlıq Şirvan
- √ Abşeron

- Gəncə-Qazax
- Aran

191. Ərazisinə görə ölkəmizdə ən böyük iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- Lənkəran-Astara
- Şəki-Zaqatala
- Gəncə-Qazax
- ✓ Aran
- Naxçıvan

192. Aşağıdakı iqtisadi-coğrafi rayonlardan hansının iqtisadi potensialından hazırda faydalana bilmirik?

- Aran
- Abşeron
- ✓ Kəlbəcər-Laçın
- Gəncə-Qazax
- Şəki-Zaqatala

193. Aşağıdakı iqtisadi-coğrafi rayonlardan hansı həm də inzibati-ərazi vahididir?

- Gəncə-Qazax
- Şəki-Zaqatala
- Lənkəran-Astara
- Aran
- ✓ Naxçıvan

194. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi-coğrafi rayon deyil?

- Dağlıq Şirvan
- Naxçıvan
- Abşeron
- ✓ Bakı
- Quba-Xaçmaz

195. Qara metallurgiya müəssisələrin yerləşmə yeri müəyyən edilərkən aşağıdakılardan hansı nəzərə alınır?

- istehsal prosesində çoxlu miqdar təsəvvüləb olunması
- ✓ bunların hamısı
- ilkin xammalın vəhazı məhsulun daşınma mürəkkəbliyi və imkanları
- istehsal edilən məhsulun nomenklaturası
- sənayenin digər sahələrinin və iri şəhərlərin yaranması təsiri

196. Aşağıdakılardan hansı istilik elektrik stansi-yalarının yerləşdirilməsi zamanı nəzərə alınmır?

- yük-təkvoltluverlişxətlərin inşasında yəri və istismar xərcləri
- elektrik enerjisinin və istiliyin kombinəşdirilmiş istehsalının mümkün olması
- ✓ yaradılacaq su hövzəsinin (süni gölün) ətraf mühitə təsiri və suvarma məqsədləri üçün istifadə olunma imkanları
- enerji istehlakçılarının yerləşməsi və xarakteri
- elektrik enerjisinin uzaq məsafələrə verərkən itkilərin kəmiyyəti

197. Aşağıdakılardan hansı istilik elektrik stansi-yalarının yerləşdirilməsi zamanı nəzərə alınmır?

- ✓ yaradılacaq su hövzəsinin (süni gölün) ətraf mühitə təsiri və suvarma məqsədləri üçün istifadə olunma imkanları
- əsas hava axınlarının hərəkət istiqaməti
- elektrik enerjisinin uzaq məsafələrə verərkən itkilərin kəmiyyəti
- yük-təkvoltluverlişxətlərin inşasında yəri və istismar xərcləri
- enerji istehlakçılarının yerləşməsi və xarakteri

198. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşməsinə təsir göstərən ekoloji amilin elementi hesab olunur?

- √ istehsaltullantılarınınmiqdarı və xarakteri
- nəqliyyat yollarının mövcudluğu
- ərazidə ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin sayı
- bunların hamısı
- əməkqabiliyyətliəhalinin ekoloji bilikləri

199. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən sosial qəbildən olan amillər sırasına aiddir?

- əməkqabiliyyətliəhalininsənayeistehsalınacəlbolunmaimkanları
- bunların hamısı
- √ milli adət və ənənələr
- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət
- istehsalın ictimai təşkili formalarına olan münasibət

200. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən demoqrafik amillər sırasına aiddir?

- ərazidə ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin sayı
- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət
- istehsalın ictimai təşkili formaları
- regionda mövcud olan faydalı qazıntıların xarakteri
- √ əməkqabiliyyətliəhalininsənayeistehsalınacəlbolunmaimkanları

201. Aşağıdakılardan hansı hasiledici sənaye müəssisələrinin iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə təsir göstərir?

- çıxarılan maddələrin xassələri
- hasil edilən məhsulun (xammalın) nəql edilməsi üsulları
- √ ölkədən ixracın strukturu
- müəssisələrinin ölçüsü
- hasilatda istifadə olunan texnika və texnologiyalar

202. Aşağıdakılardan hansı hasiledici sənaye müəssisələrinin ölçüsünü müəyyən edən amildir?

- √ bunların hər üçü
- bunların heç biri
- qazıntıların fiziki-kimyəvi xassələri
- ehtiyatların kəmiyyət xarakteristikası
- regionda mövcud olan faydalı qazıntıların xarakteri

203. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən təbii amillər sırasına aiddir?

- √ regionlarda əhalinin məskunlaşma coğrafiyası
- investisiya mühiti
- əhalinin sosial-təhsil strukturu
- nəqliyyat yollarının mövcudluğu
- bunların hamısı

204. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən texniki-texnoloji amillər sırasına aiddir?

- informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi səviyyəsi
- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət
- texnoloji proseslərin xarakteri və təkmilləşdirilməsi imkanları
- √ bunların hamısı
- texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları

205. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən texniki-texnoloji amillər sırasına aid deyil?

- √ əmək ehtiyatlarının mövcudluq səviyyəsi
- texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları
- informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi səviyyəsi

- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət
 - texnoloji proseslərin xarakteri və təkmilləşdirilməsi imkanları
- 206.** Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən təbii amillər sırasına aiddir?
- texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları
 - elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət
 - informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi səviyyəsi
 - ✓ regionun iqlim şəraiti
 - texnoloji proseslərin xarakteri və təkmilləşdirilməsi imkanları
- 207.** Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən təbii amil deyildir?
- təbii su yolunun mövcudluğu
 - ✓ texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları
 - ölkənin ayrı-ayrı regionlarının faydalı qazıntıları
 - regionlarda əhalinin məskunlaşma coğrafiyası
 - su enerjisindən istifadə olunması mümkünlüyü
- 208.** Sənayenin (sənaye istehsalının) ərazi üzrə yerləşdirilməsinə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?
- sosial qəbildən olan amillər
 - nəqliyyat amili və digər istehsal infrastrukturunun durumu
 - ekoloji amillər
 - ✓ paytaxtdan olan məsafə
 - dövlət sənaye siyasəti
- 209.** Sənayenin (sənaye istehsalının) ərazi üzrə yerləşdirilməsinə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərir?
- istehsalın ictimai təşkili formaları
 - texniki-texnoloji amillər
 - ✓ bunların hamısı
 - təbii amillər
 - əmək ehtiyatlarının durumu
- 210.** İstehsal müəssisəsinin yerləşdirilməsi zamanı biznesə logistik sistem kimi yanaşılmanı xarakterizə edən hansıdır?
- tələb – bazar – təklif – satış
 - hasilat – nəqliyyə - emal – istehsal – nəqliyyə - bazar ertəsi
 - ✓ xammal və materialların tədarükçüləri – istehsal prosesi – istehlakçılar
 - hasilat – emal – istehsal – satış – ödəniş
 - xammal və materialların istehsalçıları – xammal və materialların tədarükçüləri – istehsal prosesi – nəqliyyə - istehlakçılar
- 211.** Aşağıdakılardan hansı ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin differensiasiyasına (fərqli olmasına) təsir göstərmir?
- ✓ xammalın dünya bazar qiymətləri
 - yerli qanunvericiliyin xüsusiyyətləri
 - təbii və infrastruktur şərtləri
 - hazır məhsulun istehlakçılara çatdırılmasının nəqliyyat xərcləri
 - xammal və materialların tədarükü xərcləri
- 212.** Müəssisələrin (istehsalın) ərazi üzrə yerləşdirilməsinin obyektiv əsasını təşkil edən nədir?
- ✓ ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin differensiasiyası (fərqli olması)
 - ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin oxşar olması
 - ərazilərin dövlət sərhədlərindən olan məsafəsi
 - ərazilərin təbii ehtiyatlarının fərqli olması
 - ərazilərin demoqrafik şərtlərinin differensiasiyası (fərqli olması)
- 213.** Ərazinin məhsul üzrə ixtisaslaşması aşağıdakı şərtlərdən hansına əsaslanır?

- Uzun müddət xammalla təmin olunsun
- Zəruri resurslarla kifayət qədər təmin edilməsi imkanlarının mövcudluğu
- √ Bunların hamısı
- İstehsal olunan məhsul yerli tələbatı ödəsin və artıq qalsın
- Məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclər başqa yerlərə nisbətən az olsun, yəni maya dəyəri ucuz olsun

214. Bunlardan hansı sahənin yerləşdirilməsi obyektiv səbəblər üzündən ciddi olaraq lokallaşdırılır?

- maşınqayırma
- √ dağ-mədən hasilatı
- ayaqqabı istehsalı
- toxuculuq istehsalı
- çörəkbişirmə sənayesi

215. Aşağıdakılardan hansı istehlak rayonlarına yaxın yerləşdirilən istehsal hesab olunur?

- √ çörəkbişirmə
- sintetik kauçuk sənayesi
- dağ-mədən
- neft hasilatı
- şəkər çuğunduru istehsalı

216. Aşağıdakılardan hansı xammal mənbələrinə yaxın istehsal hesab olunur?

- √ dağ-mədən
- çörəkbişirmə
- ayaqqabı istehsalı
- cihazqayırma
- liker-araq istehsalı

217. Sənaye istehsalının ölkə ərazisi üzrə düzgün yerləşdirməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

- geniş təkrar istehsalın sürətlənməsinə
- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi və ictimai xərclərə qənaət əsasında istehsalın səmərəliliyini artmasına
- şəhərlə kənd, sənaye və kənd təsərrüfatı arasındakı fərqlərin azaldılmasına
- √ ölkə iqtisadiyyatında inhisarçılığın səviyyəsinin artmasına
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadəyə

218. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməlidir?

- √ neft emalı müəssisələri
- qara və əlvan metallurgiya müəssisələri
- pambıqtəmizləmə müəssisələri
- ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr
- polad istehsalı müəssisələri

219. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- neft emalı müəssisələri
- mebel istehsalı müəssisələri
- pambıqtəmizləmə müəssisələri
- √ ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr
- qara və əlvan metallurgiya müəssisələri

220. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- yeyinti sənayesi müəssisələri
- √ qara və əlvan metallurgiya
- neft emalı müəssisələri

- süni liflər istehsal edən müəssisələr
- kimya müəssisələri

221. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması
- ölkənin xarici təvəvüzdən müdafiəsi və ətraf mühitin qorunması
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssəvüfatlarının kompleks inkişafı
- ✓ xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi

222. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssəvüfatlarının kompleks inkişafı
- ✓ istehsalın yaşayış məntəqələrindən uzaqlaşdırılması
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması

223. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə aiddir?

- ixtisasız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyletmə, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi
- hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyil etmə, yalnız ixrac edilə bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi
- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, istehsalın ölkənin ərazisi üzrə birqərarda yerləşdirilməsi
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləşmənin sürətləndirilməsi
- ✓ istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi

224. Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinəleşdirməni xarakterizə edir?

- Kombinəleşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur
- Kombinəleşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
- ✓ Kombinəleşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- Kombinəleşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
- Kombinəleşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir

225. Üfiqi kombinəleşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmələrinin böyüməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur
- ✓ bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır

226. Yüngül sənaye üçün kombinəleşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- istehsal-texniki
- üfiqi kombinəleşmə
- ✓ xammalın ardıcıl emalına görə
- xammalın kompleks emalına görə
- tullantılardan istifadəyə görə

227. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəleşməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- müəssisələrin satış bazarlarının artması
- ✓ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- müəssisələrin sayının artması
- müəssisələrin mənfəətinin artması

- müəssisələrin rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsi
- 228.** İstehsalın təşkilinin hansı formasında müəssisə xammalın mənbəyinə yaxın olmalıdır?
- əşya üzrə ixtisaslaşmada
 - kooperasiyalashmada
 - ✓ texnoloji prosesin mərhələləri üzrə ixtisaslaşanda
 - ərazi təmərküzləşməsində
 - kombinatlar yaradıldıqda
- 229.** Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?
- ✓ məhsulun rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsi
 - istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
 - istehsal ehtiyatları həcmnin ciddi surətdə azalması
 - xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət
 - kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitələrinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
- 230.** Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?
- avadanlıqların boşdayanma halları azalır
 - idarəetmənin çevikliyi artır
 - ✓ xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
 - məhsulun rəqabət qabiliyyəti yükəlidir
 - məhsulların satış sürəti artır
- 231.** Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinələşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?
- kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü
 - kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
 - kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
 - ✓ kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
 - kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- 232.** Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?
- hasilat sənayesi
 - maşınqayırma sənayesi
 - ✓ neft-kimya sənayesi
 - ağır metallurgiya
 - ağac emalı sənayesi
- 233.** Toxuculuq kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?
- üfqi kombinələşmə
 - ✓ xammalın ardıcıl emalına görə
 - xammalın kompleks emalına görə
 - tullantılardan istifadəyə görə
 - istehsal-texniki
- 234.** Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə mümkün deyildir?
- emal sənayesi
 - ağac emalı sənayesi
 - ✓ hasilat sənayesi
 - metallurgiya
 - yeyinti sənayesi
- 235.** Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə imkanları daha məhduddur?

- ✓ maşınqayırma
- neft-kimya sənayesi
- yeyinti sənayesi
- neft emalı sənayesi
- metallurqiya

236. Kombinələşmənin əsas şərti nədir?

- ✓ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda tərəküzləşdirilməsidir
- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir

237. Kombinələşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- ✓ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
- kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür.
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır

238. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinələşmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil?

- ✓ istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır
- istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolunda çıxış edir
- istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlangıç olur
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir

239. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinələşmə üçün səciyyəvi deyildir?

- vahid enerji sistemi
- vahid nəqliyyat bazası
- ✓ vahid satış şəbəkəsi
- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti

240. Qarışıq kombinələşmə tipi nə vaxt olur?

- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- ✓ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- xammal ardıcıl emal olunanda
- xammal kompleks emal olunanda

241. Əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ✓ tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- şaquli kombinələşdirmə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- üfiqi kombinələşdirmə
- xammalın kompleks emalına görə

242. Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinələşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- ✓ üfiqi kombinələşdirmə

- qarışıq əlaqələr
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- xammalın kompleks emalı
- şaquli kombinələşdirmə

243. Şaquli kombinələşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
- ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır
- ✓ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur

244. Neftayırma müəssisələri üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ✓ xammalın kompleks emalı
- şaquli kombinələşdirmə
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın ardıcıl emalı

245. İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinələşmənin tipləri hansılardır?

- aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- fərdi, seriyalı, kütləvi
- xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə
- ✓ şaquli, üfiqi, qarışıq

246. Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- istehsal-texniki kombinələşdirmə
- ✓ xammalın ardıcıl emalı
- xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- üfiqi kombinələşdirmə

247. Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- ✓ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

248. Sənayedə kombinələşdirmə nədir?

- ✓ texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalat sənaye sahələrinin vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsi
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir

249. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperaslaşdırılmasının iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır

- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləviliyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal strukturuunu təkmilləşdirməyə imkan yaradır

250. İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- ✓ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqlərin və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsal-ların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsal-ın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əmaliyyatların sayı
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti

251. Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- ✓ məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- məhsul bahidinin materialtutumu

252. Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- bir iş yerinə düşən hissə-əmaliyyatların sayı, əmaliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsalda texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- aqreqlərin müştərəklə istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- ✓ bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti
- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

253. Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- ✓ kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır

254. Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- ✓ belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir

255. Ərazi və sahə üzrə təşkil baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır?

- ✓ rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası
- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr aras, sahədaxili
- sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili
- ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili

256. Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- ✓ bir müəssisə digərinə müəyyən yarım-fabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə kooperativləşdirməyə daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır

257. İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- ✓ aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, əşya, hissə, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- istehsal və istehlak malları üzrə
- iş yeri, istehsal sahəsi və sex
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

258. Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur
- ✓ müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır
- müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur
- müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır

259. İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- ✓ müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün qısamüddətli təsərrüfat əlaqələridir
- bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır

260. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

- müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı
- bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- ✓ bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnoloji cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri
- müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi

261. İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ✓ sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı
- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı

262. Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- ✓ müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədəuyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması
- elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi

- buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi

263. Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- əşya formasında
- avadanlıq formasında
- ✓ texnoloji mərhələ üzrə
- istehsal-texniki formada
- hissə formasında

264. Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- istehsal-texniki formada
- ✓ əşya formasında
- avadanlıq formasında
- texnoloji mərhələ üzrə
- hissə formasında

265. Əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ✓ bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir

266. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- ✓ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, əşya, hissə, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- istehsal və istehlak malları üzrə
- iş yeri, istehsal sahəsi və sex
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki

267. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir
- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sığır funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir

268. Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ✓ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- özünün konstruktsiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir

269. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- özünün konstruktsiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

270. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ✓ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir

271. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- ✓ əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində

272. İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- ✓ konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır

273. Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ✓ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir

274. Texniki əmək bölgüsü nədir?

- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- bütün cavablar düzgündür
- ✓ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır

275. Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sığır funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır
- ✓ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

276. İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı, kütləvi
- ✓ ümumi, xüsusi, fərdi

- fərdi, texniki, texnoloji
- ölkə, rayon və müəssisə səviyyəli
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış

277. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- ✓ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında

278. Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- ✓ elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi
- bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boyama, dəftərxana ləvazimatları istehsalı
- ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri
- istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi
- yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gəndəri və ayaqqabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəlaşdırılmış yem istehsalı

279. “İstehsal miqyasının mənfi effekti” nədir?

- ✓ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

280. “İstehsal miqyasının müsbət effekti” nədir?

- ✓ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir

281. Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- ✓ müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmi
- uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi
- istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi

282. Aşağıdakılar müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdir:

- ✓ texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s.
- xammal və nəqliyyat amilləri, demografik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənimlənmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.
- elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu və s.
- makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti və s.
- ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının mövcudluğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.

283. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- ✓ az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olmaqdır

- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- minimum xərcə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- az xərcə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür

284. Müəssisənin ölçüsü nədir?

- ✓ istehsal prosesinin təşkili formalarının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış məhsul və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir
- istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- Bu, istehsalın ölçüsüdür

285. Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsinə daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- ✓ istehsal edilən məhsulun həcmi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti
- istehsal dövrü fondlarının orta illik dəyəri
- sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı

286. Təmərküzləşməni səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ✓ sahə müəssisələrin orta ölçüsü, ümumi məhsulun müxtəlif ölçülü müəssisə qrupları üzrə bölünmə payı, məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ən iri müəssisələrin sahənin əsas fondları və əmək resurslarının neçə faizinə sahib olması
- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü
- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun ümumi məhsul istehsalındakı payı

287. Kombinləşmiş istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- ✓ müəssisənin mənfəətinin düzgün bəndirilməsini təmin edir
- xammalın kompleks emalını təmin edir
- aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
- ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir
- texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir

288. Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

- ✓ ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- univərsal müəssisələrin ölçülərinin artırılması
- avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə
- müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması
- kombinləşmiş istehsalın təmərküzləşməsi

289. Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- ✓ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının artması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

290. İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- ✓ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə

- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda dağın güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə

291. Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- ✓ aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda dağın güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə
- köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş aqreqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

292. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ✓ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- mütləq və nisbi
- fərdi, seriyalı və kütləvi

293. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- ✓ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

294. Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- ✓ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

295. Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- ✓ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

296. İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- ✓ müəssisələrin iriləşməsi
- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- müəssisələrin sayının artması

297. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- ✓ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- istehsal həcmının kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi

298. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinləşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir

299. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- ✓ istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın universallaşması
- istehsalın kombinləşməsi
- istehsalın kooperativləşməsi

300. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ✓ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinləşdirilməsi
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması

301. Aşağıdakılardan hansı dünya ölkələrində geniş yayılmış peşə və texniki hazırlığı forması hesab edilmir?

- orta məktəb şagirdlərinə peşə-ixtisas təhsilinin tədris edilməsi
- ✓ istehsalatla bilavasitə əlaqəsi olmayan 1 illik müstəqil peşə məktəblərinin yaradılması
- uzunmüddətli peşə təhsili
- işəgötürənlər tərəfindən öyrətmə (müəssisədə öyrətmə)
- əmək bazarında öyrətmə

302. Dünya ölkələrində peşə və texniki hazırlığın formaları hansılardır?

- əmək bazarında öyrətmə
- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- uzunmüddətli peşə təhsili
- işəgötürənlər tərəfindən öyrətmə (müəssisədə öyrətmə)
- bunların heç biri

303. Təhsil və əmək bazarı arasında gözlənilərbaxımından uyğunsuzluqlar nədən yaranır?

- ✓ ixtisasın təmin etdiyi gələcək imkanlar və karyera uğurunu təmin edəcək vasitələrlə bağlı yanlış ilkin təsəvvürlər nəticəsində
- qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- tələbələrin işəgötürənlərin iş sərəştələri və işə hazırlıq səviyyəsi ilə bağlı tələblərinə uyğun olmaması nəticəsində
- müxtəlif ixtisas dərəcələri və sahələr üzrə əmək bazarında bəzən tələb olunandan çox, bəzən isə tələb olunandan az sayda kadrların hazırlanması nəticəsində

304. Təhsil və əmək bazarı arasında keyfiyyət baxımından uyğunsuzluqlar nədən yaranır?

- ixtisasın təmin etdiyi gələcək imkanlar və karyera uğurunu təmin edəcək vasitələrlə bağlı yanlış ilkin təsəvvürlər nəticəsində
- ✓ tələbələrin işəgötürənlərin iş sərəştələri və işə hazırlıq səviyyəsi ilə bağlı tələblərinə uyğun olmaması nəticəsində
- müxtəlif ixtisas dərəcələri və sahələr üzrə əmək bazarında bəzən tələb olunandan çox, bəzən isə tələb olunandan az sayda kadrların hazırlanması nəticəsində
- bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü

305. Təhsil və əmək bazarı arasında kəmiyyət baxımından uyğunsuzluqlar nədən yaranır?

- qeyd edilənlərin hər üçü
- tələbələrin işəgötürənlərin iş səriştələri və işə hazırlıq səviyyəsi ilə bağlı tələblərinə uyğun olmaması nəticəsində
- ✓ müxtəlif ixtisas dərəcələri və sahələr üzrə əmək bazarında bəzən tələb olunandan çox, bəzən isə tələb olunandan az sayda kadrların hazırlanması nəticəsində
- bunların heç biri
- ixtisasın təmin etdiyi gələcək imkanlar və karyera uğurunu təmin edəcək vasitələrlə bağlı yanlış ilkin təsəvvürlər nəticəsində

306. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının əsas xarakteristikası hesab olunur?

- ✓ işsizlik səviyyəsi
- əmək məhsuldarlığı
- bunların hamısı
- orta təhsil müəssisələrində oxuyanların sayı
- fəaliyyətdə olan müəssisələrin sayı

307. İş qüvvəsi sərfinin (əməyin) səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- növbəlilik əmsalı
- bunların hamısı
- ✓ əmək məhsuldarlığı
- işsizlik səviyyəsi
- orta əmək haqqının səviyyəsi

308. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının göstəricisi deyil?

- ✓ ÜDM-in real artım tempi
- işsizlərin sayı
- muzzla işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı
- ölkə iqtisadiyyatı üzrə orta aylıq əmək haqqı
- müəssisə, idarə və təşkilatlarda peşə hazırlığı keçmiş işçilərin sayı

309. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının göstəricisi deyil?

- ✓ orta ixtisas təhsili müəssisələrinin sayı
- iqtisadiyyatda muzzla işləyənlərin sayı
- iqtisadi fəal əhalinin sayı
- ölkə əhalisinin orta illik sayı
- iqtisadiyyatda məşğul əhalinin sayı

310. Əmək bazarının konyunkturasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- ✓ idarəetmənin təşkilati strukturları
- əmək şəraiti
- təhsil almaq imkanları
- əmək haqqının səviyyəsi
- əmək münasibətlərinin tənzimlənməsinin təşkili xüsusiyyətləri

311. Əmək bazarının konyunkturasına hansı amil təsir göstərir?

- iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin inkişaf səviyyəsi və müəssisələrin sayı
- iş qüvvəsinə ixtisas və qabiliyyət tələbləri
- ✓ bunların hamısı
- ölkədə əmək ehtiyatlarının kəmiyyəti və keyfiyyəti
- iş yerlərinin sayı və keyfiyyəti

312. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarında baş vermir?

- iş qüvvəsinə olan tələblə təklif qarşılışır
- iş qüvvəsinin keyfiyyətinə olan tələblər formalaşır

- iş qüvvəsi üzrə təklifin kəmiyyət və keyfiyyəti ölçülür
- ✓ iç qüvvəsinin keyfiyyəti artırılır
- iş qüvvəsinin dəyəri müəyyənləşir

313. Aşağıdakılardan hansı fəhlələrin ixtisas dərəcələrinin tərkib hissəsi hesab olunur?

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- müəyyən ixtisas üzrə fəhlənin praktiki vərdisləri
- fəhlənin texniki hazırlıq səviyyəsi
- fəhlənin ümumi təhsili

314. Aşağıdakılardan hansı mühafizə işçiləri kateqoriyasına aiddir?

- ✓ bunların heç biri
- minik avtomobillərinin sürücüləri
- kuryerlər
- paltarasanlar
- inzibati-idarə binalarına qulluq edən xadimlər

315. Aşağıdakılardan hansı mühafizə işçiləri kateqoriyasına aiddir?

- ✓ yanğından mühafizə işçiləri
- paltarasanlar
- kuryerlər
- minik avtomobillərinin sürücüləri
- inzibati-idarə binalarına qulluq edən xadimlər

316. Aşağıdakılardan hansı kiçik xidmətedici heyətə daxil deyil?

- ✓ müəssisənin gözətçiləri
- paltarasanlar
- kuryerlər
- minik avtomobillərinin sürücüləri
- inzibati-idarə binalarına qulluq edən xadimlər

317. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı mühəndis-texniki, mütəxəssis və rəhbər işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndislər və ustalar
- sex (sahə, növbə) rəisləri
- ✓ bunların hamısı
- müəssisənin rəhbərliyi
- menecerlər və baş mütəxəssislər

318. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı qulluqçular kateqoriyasına aid edilir?

- dəf-tərxana işçiləri
- mühasibatlıq və uçot işçiləri
- ✓ bunların hamısı
- maliyyəşöbəsinin işçiləri
- təchizat-satış işçiləri

319. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı mühəndis-texniki, mütəxəssis və rəhbər işçilər kateqoriyasına aiddir?

- dəf-tərxana işçiləri
- təchizat-satış işçiləri
- maliyyəşöbəsinin işçiləri
- ✓ bunların heç biri
- mühasibatlıq və uçot işçiləri

320. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı mühəndis-texniki, mütəxəssis və rəhbər işçilər kateqoriyasına aiddir?

- maliyyəşöbəsinin işçiləri
- ✓ əməyin normalaşdırılması üzrə iqtisadçılar
- dəf-tər-xana işçiləri
- mühasibatlıq və uçot işçiləri
- təchizat-satış işçiləri

321. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı qulluqçular kateqoriyasına aid edilir?

- ✓ bunların heç biri
- bunların hamısı
- ustalar
- texniklər
- mühəndislər

322. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı qulluqçular kateqoriyasına aid edilir?

- ✓ bunların heç biri
- müəssisənin rəhbərliyi
- sex (sahə, növbə) rəisləri
- baş mütəxəssislər
- menecerlər

323. Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələr hesab olunur?

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr
- xammal, material və hazır məhsulun, yarımfabrikatların daşıması, anbarlaşdırılması və qorunması ilə məşğul olan fəhlələr
- əsas fondların təmirini, istehsal avadanlıqlarının profilaktika-sını həyata keçirən, təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr

324. Aşağıdakılardan hansı fəhlə kateqoriyası üzrə qruplara aid deyil?

- əsas fondların təmirini, istehsal avadanlıqlarının profilaktika-sını həyata keçirən, təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr
- ✓ fəhlə işinə yiyələnmək üçün təcrübə keçən və tədris mərhələsində olan gənclər
- texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə bilavasitə hazır məhsula çevirən fəhlələr
- xammal, material və hazır məhsulun, yarımfabrikatların daşıması, anbarlaşdırılması və qorunması ilə məşğul olan fəhlələr

325. Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı qeyri sənaye-istehsal heyətinə aiddir?

- kiçik xidmətedici heyət
- mühafizə işçiləri
- ✓ müəssisənin sosial xarakterli obyektlərinin işçiləri
- fəhlələr
- mühəndis-texniki işçilər

326. Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı sənaye-istehsal heyətinə aid deyil?

- kiçik xidmətedici heyət
- mühafizə işçiləri
- ✓ mənzil-komunal təsərrüfatı işçiləri
- fəhlələr
- mühəndis-texniki işçilər

327. Aşağıdakılardan hansının sənaye müəssisələrində kadrların idarə edilməsinə aiddiyatı yoxdur?

- ✓ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- əməyin stimullaşdırılması
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- işçilərin işə qəbul olunması

328. Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələrə aid deyil?

- ✓ texnoloji prosesdə iştirak edən fəhlələr
- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr
- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr
- hazır məhsulun daşınması ilə məşğul olan fəhlələr
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr

329. Aşağıdakılardan hansı əsas fəhlələrə aiddir?

- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr
- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr
- ✓ texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə hazır məhsula çevirən fəhlələr
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr
- təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr

330. Kimya Texnologiya Parkı harada yaradılır?

- ✓ Sumqayıtda
- Gəncədə
- Şirvanda
- Neftçalada
- Bakıda

331. Aşağıdakı şəhərlərdən hansında sənaye məhəlləsi yaradılır?

- Mingəçevir və Masallı
- Bakı və Sumqayıt
- ✓ Neftçala və Masallı
- Naxçıvan və Ordubad
- Gəncə və Neftçala

332. Aşağıdakı şəhərlərdən hansında sənaye parkı yaradılır?

- ✓ Mingəçevir
- Lənkəran
- Gəncə
- Naxçıvan
- Şəki

333. Sənaye məhəlləsi nədir?

- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir
- innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənilməsi, ETTKİ-nin aparılması, onların nəticələrinin tətbiqi üçün zəruri infrastrukturuolan ərazidir
- innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərməklə dəstəklənməsini təmin edən struktur bölmədir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktura və idarəetmə qurumlarına malik, rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən və bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur

334. Texnoloji biznes inkubatoru (inkubator)nədir?

- √ innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərməklə dəstəklənməsini təmin edən struktur bölmədir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infraqurumla malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir
- innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənilməsi, ETTKİ-nin aparılması, onların nəticələrinin tətbiqi üçün zəruri infraqurumu olan ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infraqurumla və idarəetmə qurumlarına malik, rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən və bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir

335. Texnologiyalar parkı (texnopark) nədir?

- √ innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənilməsi məqsədi ilə ETTKİ-nin aparılması, onların nəticələrinin tətbiqi (kommersiyalaşdırılması) üçün zəruri infraqurumla, maddi-texniki bazası və idarəetmə qurumları olan ərazidir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infraqurumla malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infraqurumla və idarəetmə qurumlarına malik, rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərən struktur bölmədir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur

336. Sənaye parkı nədir?

- √ sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infraqurumla və idarəetmə qurumlarına malik, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən (xidmətlər göstərən), bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərməklə dəstəklənməsini təmin edən struktur bölmədir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infraqurumla malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
- innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənilməsi üçün zəruri infraqurumla, maddi-texniki bazası və idarəetmə qurumları olan ərazidir

337. Azərbaycanda ilk yaradılan sənaye parkı hansıdır?

- √ Sumqayıt Texnologiya Parkı (STP)
- Sumqayıt Yüksək Texnologiyalar Parkı
- Balaxanı Sənaye Parkı
- Qaradağ Sənaye Parkı
- Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı

338. Sənaye parkı dedikdə nə başa düşülür?

- √ sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infraqurumla və idarəetmə qurumlarına malik, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən (xidmətlər göstərən), bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazi
- çox sayda sənaye müəssisələrinin sadəcə olaraq bir istehsal meydançasında yerləşməsi
- qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- müxtəlif sahələrə aid çox sayda sənaye müəssisələrin bir binada yerləşməsi

339. Bunlardan hansı sənaye parklarının növləri sırasına aiddir?

- √ bunların hamısı
- ixrac-əməl zonaları
- sənaye inkişaf zonaları
- ali texnologiya parkları
- sənaye şəhərcikləri

340. Sənaye parklarının yaradılmasında aparıcı iştirakçı kim olmalıdır?

- √ özəl sektor

- qeyri-hökumət təşkilatları
- ictimaiyyət
- dövlət müəssisələri
- hökumət

341. Sənaye parklarının yaradılmasında əsas məqsədi nədir?

- ✓ innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabət qabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək
- öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə ölkədə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi
- sənayenin bütün sahələrinin əlaqəli və sistemli inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına maliyyə dəstəyi göstərmək

342. Sənaye parklarının yaradılmasında əsas məqsədi nədir?

- ✓ innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabət qabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək
- öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə ölkədə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi
- sənayenin bütün sahələrinin əlaqəli və sistemli inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına maliyyə dəstəyi göstərmək

343. Sənaye parklarının yaradılmasının əhəmiyyəti nə ola bilər?

- ✓ bunların hamısı
- innovativ və elmtutumlu iqtisadiyyatın formalaşması
- ölkənin ixrac qabiliyyətinin genişlənməsi
- yüksək texnologiyalar əsasında rəqabətqabiliyyətli sənaye istehsalının genişlənməsi
- qeyri-neft sektorunun inkişafı

344. Aşağıdakılardan hansı diversifikasiya institutları sırasına aiddir?

- ✓ sənaye parkları
- istirahət parkları
- turizm parkları
- avtomobil parkları
- aqua-parklar

345. Azərbaycan Investisiya Şirkətinin yaradılmasının əsas məqsədi:

- ✓ mövcud və yeni kommersiya müəssisələrinə yerli və xarici investorlar cəlb etməklə və öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə Azərbaycan ərazisində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsidir
- ölkədə, xüsusilə də regionlardayeni iş yerlərinin açılması üçün investisiyaların cəlb edilməsi, ölkədən ixracatın təşviqi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsidir
- aqrar bölmədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etməkdir
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına kömək göstərmək, onlara maliyyə dəstəyi verməkdir
- ölkədə İKT sahəsində sahibkarlığın inkişafı və onun maliyyə dəstəyi ilə təmin edilməsi, bu sahəyə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, yeni texnologiyaların yerli iqtisadiyyata inteqrasiyası və s.-dir

346. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun əsas məqsədi nədir?

- ✓ sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına kömək göstərmək, onlara maliyyə dəstəyi vermək
- mövcud və yeni kommersiya müəssisələrinə yerli və xarici investorlar cəlb etməklə və öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə Azərbaycan ərazisində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi
- ölkədə İKT sahəsində sahibkarlığın inkişafı və onun maliyyə dəstəyi ilə təmin edilməsi, bu sahəyə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, yeni texnologiyaların yerli iqtisadiyyata inteqrasiyası və s.
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, emalı, meliorasiya, su təsərrüfatı və aqrar bölmənin digər sahələrində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektləri üçün kreditlər cəlb etmək

- ölkədə, xüsusilə də regionlardayeni iş yerlərinin açılması üçün investisiyaların cəlb edilməsi, Azərbaycandan xaricə ixracatın təşviqi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsi
- 347.** Aşağıdakılardan hansı tipik diversifikasiya instiutlarının nümunəsi hesab oluna bilər?
- prezident fondu
 - hökumətin ehtiyat fondu
 - ✓ qeyri-neft ixracının təşviqi fondu
 - dövlət sosial müdafiə fondu
 - işsizlərə yardım fondu
- 348.** Aşağıdakılardan hansı tipik diversifikasiya instiutlarının nümunəsi hesab oluna bilməz?
- investisiya fondları
 - vençur fondları
 - sahibkarlığın inkişafını dəstəkləyən fondlar
 - innovasiya (yeniliklərin tətbiqi) fondları
 - ✓ dövlət sosial müdafiə fondları
- 349.** “Diversifikasiya instiutları” dedikdə nə başa düşülür?
- ✓ iqtisadiyyatın qeyri-resurs sahələrinin rəqabət qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi, onların innovasiya potensialının gücləndirilməsi məqsədilə ixtisaslaşmış strukturlar
 - dövlət müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi, onların innovasiya potensialının gücləndirilməsi məqsədilə ixtisaslaşmış strukturlar
 - iqtisadiyyatın resurs sahələrinin potensialının gücləndirilməsi məqsədilə ixtisaslaşmış strukturlar
 - iqtisadiyyatın qeyri-resurs sahələrinin təsnifləşdirilməsi və onların innovasiya potensialının qruplaşdırılması məqsədilə yaradılan xüsusi strukturlar
 - bunların hamısı
- 350.** Azərbaycanda diversifikasiya siyasəti modellərindən hansı tətbiq edilir?
- ✓ hər iki modelə aid elementlərin qarışığından ibarət siyasət
 - şaquli diversifikasiya modeli
 - hökumətin diversifikasiya siyasəti hələ tam formalaşmayıb
 - heç biri
 - üfüqi diversifikasiya modeli
- 351.** “Üfüqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modelində hökumət nəyi hədəfə alır?
- ölkənin iri özəl müəssisələrinin ixrac potensialının artırılmasını
 - bunların hamısını
 - təbii resurs sahələrinin inkişafının sürətləndirilməsini
 - ✓ iqtisadiyyatın yeni və kreativ (yaradıcı) sektorlarının formalaşdırılmasını
 - iri dövlət müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətinin artırılmasını
- 352.** “Üfüqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti:
- ✓ passiv və uuznmüddətlidir
 - bunların hamısı
 - miqyash və fasiləlidir
 - davamlı və fasiləsizdir
 - fəal və qısamüddətlidir
- 353.** “Şaquli” yaxud ənənəvi diversifikasiya siyasəti:
- bunların hamısı
 - ✓ fəal və qısamüddətlidir
 - passiv və uuznmüddətlidir
 - miqyash və fasiləlidir
 - davamlı və fasiləsizdir

354. “Üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modeli nəyi nəzərdə tutur?
- dövlətin qısa müddətdə bir qrup sahələrə münasibətdə dafa fəal siyasət həyata keçirməklə nəticələr əldə etməsini
 - √ bütün iqtisadi agentlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlik tədbirlərin həyata keçirilməsini, rəqabətin qorunması və stimullaşdırılmasını
 - bir qrup iqtisadi agentə (məsələn, qeyri-neft sektorunun agentlərinə) digərləri ilə müqayisədə daha münbit şəraitin yaradılmasını
 - qeyd edilənlərin hər üçü
 - bunların heç biri
355. “Şaquli” yaxud ənənəvi diversifikasiya siyasəti modeli nəyi nəzərdə tutur?
- √ bir qrup iqtisadi agentə (məsələn, qeyri-neft sektorunun agentlərinə) digərləri ilə müqayisədə daha münbit şəraitin yaradılmasını
 - qeyd edilənlərin hər üçü
 - bunların heç biri
 - bütün iqtisadi agentlərin fəaliyyəti üçün dayanıqlı institutların yaradılmasını və münbit investisiya mühitinin formalaşdırılmasını
 - bütün iqtisadi agentlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlik tədbirlərin həyata keçirilməsini, rəqabətin qorunması və stimullaşdırılmasını
356. Diversifikasiya siyasətinin modelləri hansılardır?
- birbaşa diversifikasiya modeli və dolaylı diversifikasiya modeli
 - √ “şaquli” yaxud ənənəvi diversifikasiya siyasəti model və “üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modeli
 - idxalı əvəzləmə modeli və ixracönlü model
 - sabit (fasiləsiz) diversifikasiya modeli və davamlı artım diversifikasiya modeli
 - ümumi diversifikasiya modeli və seçmə diversifikasiya modeli
357. Diversifikasiya siyasətinin “geniş beynəlxalq cərcivə” amili nəzərdə tutur:
- iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələlərin həllini
 - mövcud resursların hasilatı və satışından əldə edilən gəlirlər hesabına milli iqtisadiyyatda yeni “mühərrik” rolunu oynaya biləcək sektorlara sərmayə qoyuluşunu
 - √ ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
 - milli iqtisadiyyatı inkişaf etdirməsi üçün ümumi və prioritet sektorlar üzrə iqtisadi siyasətlərin hazırlanması və həyata keçirilməsini
 - əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılmasını
358. Diversifikasiya siyasətinin “regional inteqrasiya” amili nəzərdə tutur:
- √ digər ölkələrlə azad ticarət rejimlərinin formalaşdırılmasını
 - ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
 - əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılmasını
 - araşdırma (tədqiqat) və inkişaf (R&D) investisiyaların artırılmasını
 - iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələlərin həllini
359. Diversifikasiya siyasətinin “təbii resurslar” amili nəzərdə tutur:
- iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələlərin həllini
 - qərar qəbul edən və icracı şəxslərin fəaliyyətinin nəticəlililiyini
 - √ mövcud resursların hasilatı və satışından əldə edilən gəlirlər hesabına milli iqtisadiyyatda yeni “mühərrik” rolunu oynaya biləcək sektorlara sərmayə qoyuluşunu
 - digər ölkələrlə azad ticarət rejimlərinin formalaşdırılmasını
 - ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
360. Diversifikasiya siyasətinin “özə sektorun rolu” amili nəzərdə tutur:
- √ qeyd edilənlərin hər üçü
 - yerli (milli) biznesə innovasiyaların gətirilməsini
 - araşdırma (tədqiqat) və inkişaf (R&D) investisiyaların artırılmasını
 - geridə qalmış sahələrdə iqtisadi fəallığı gücləndirmək üçün sahibkarların stimullaşdırılmasını
 - bunların heç biri

361. Diversifikasiya siyasətinin “idarəçilik və ya tənzimləmə” amili nəzərdə tutur:
- √ qeyd edilənlərin hər üçü
 - bunların heç biri
 - qərar qəbul edən və icracı şəxslərin fəaliyyətinin nəticəliliyini
 - milli iqtisadiyyatı inkişaf etdirməsi üçün ümumi və prioritet sektorlar üzrə iqtisadi siyasətlərin hazırlanması və həyata keçirməsini
 - əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılmasını
362. Bunlardan hansı beynəlxalq təcrübədə diversifikasiyanın əsas amili hesab olunur?
- √ bunların hamısı
 - idarəçilik və ya tənzimləmə amili
 - regional inteqrasiya amili
 - təbii resurslar amili
 - özəl sektorun rolu
363. İqtisadi diversifikasiyada hökumətin əsas hədəfi nədir?
- uzunmüddətli perspektivdə siyasi sabitliyi təmin etmək
 - bunların hamısı
 - √ uzunmüddətli perspektivdə davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi
 - uzunmüddətli perspektivdə təmiz ətraf mühitin təmin edilməsi
 - uzunmüddətli perspektivdə sağlam həyat tərzinin təmin edilməsi
364. Ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi üzrə ümumi siyasəti kim işləyib hazırlayır?
- beynəlxalq təşkilatlar
 - müstəqil ekspertlər
 - iş adamları (sahibkarlar) birliyi
 - √ hökumət
 - parlament
365. Ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsinin təmin edilməsi kimin vəzifəsi hesab olunur?
- investorun
 - vətəndaşın
 - √ dövlətin (hökumətin)
 - bazarın
 - sahibkarın
366. İqtisadi diversifikasiya iqtisadi səmərəliliyin hansı fundamental mənbəyini əks etdirir?
- müqayisəli üstünlüyü
 - bunların hamısını
 - √ müxtəliflikdən qənaəti
 - miqyas artımından qənaəti
 - məhsuldarlığı
367. Azərbaycana iqtisadi və ixrac diversifikasiyası nə üçün lazımdır?
- √ qeyd edilənlərin hər üçü
 - bunların heç biri
 - idxalı əvəzləməklə daxili bazarda yerli istehsal mallarının satışını artırmaq üçün
 - ölkəyə valyuta gətirilməsinin bir sektordan asılılığını aradan qaldırmaq üçün
 - ölkədən valyuta axınının azaldılmasına və ölkəyə daha çox valyuta gətirilməsini təmin etmək üçün
368. Azərbaycana iqtisadi və ixrac diversifikasiyası nə üçün lazımdır?
- √ iqtisadiyyatın bir sahəli inkişafının və bir sektordan asılılığının aradan qaldırılması üçün
 - inflyasiyanın qarşısının alınması üçün

- idxal etdiyimiz məhsulların qiymətinin azaldılması üçün
- daha keyfiyyətli sənaye məhsullarının istehsalı üçün
- iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyinin artırılması üçün

369. Diversifikasiya ilə bağlı aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ixracın diversifikasiyası ixrac olunan məhsulların (xidmətlərin) çeşidinin və ixrac coğrafiyasının genişləndirilməsini nəzərdə tutur
- ixrac diversifikasiyası əsasən yüksək texnologiyaya əsaslanan sektorların genişləndiyi və iqtisadiyyatın (onun sahələrinin) rəqabət qabiliyyətinin yüksəldildiyi şəraitdə mümkündür.
- ✓ ixracın diversifikasiyası idxal olunan məhsulların (xidmətlərin) çeşidinin və idxal coğrafiyasının genişləndirilməsini nəzərdə tutur
- adətən istehsalın diversifikasiyası idxalı əvəzləyən məhsulların istehsalı və yeni məhsulların (xidmətlərin) yaradılması ilə bağlı olur
- istehsalın diversifikasiyası, bir qayda olaraq, yeni dəyər zəncirinin yaradılması və istehsal infrastrukturunun texnoloji modernləşdirilməsi hesabına baş verir

370. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi diversifikasiyanın nəticəsi hesab edilə bilməz?

- sahibkarlığın inkişafını stimullaşdırır
- ölkənin iqtisadiyyatını və gəlirlərini xarici bazarların tez-tez baş verən dəyişikliklərindən sığortalamaqla makroiqtisadi sabitliyi təmin edir
- ✓ ətraf mühitin qorunmasını və ekoloji tarazlığı təmin edir
- uzunmüddətli iqtisadi artımı təmin edir
- əhalinin və hökumətin gəlirlərinin müxtəlif mənbələrindən formalaşmasını təmin etməklə uzunmüddətli dövrdə sosial sabitlik üçün şərtlər yaradır

371. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi diversifikasiyanın əhəmiyyətini və faydasını ifadə edir?

- resurs asılılığında olan ölkələrin iqtisadiyyatını və gəlirlərini xarici bazarların tez-tez baş verən dəyişikliklərindən (volatilliyindən) sığortalamaqla makroiqtisadi sabitliyi təmin edir
- əhalinin və hökumətin gəlirlərinin müxtəlif mənbələrindən formalaşmasını təmin etməklə uzunmüddətli dövrdə sosial sabitlik üçün şərtlər yaradır
- uzunmüddətli iqtisadi artımı təmin edir
- ✓ bunların hamısı
- sahibkarlığın inkişafını stimullaşdırır

372. “İnvestisiya portfelinin diversifikasiyası” dedikdə nə başa düşülür?

- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
- ✓ bunların heç biri
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- qeyd edilənlərin hər üçü
- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidmət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi

373. “İxracın şaxələndirilməsi (diversifikasiyası)” dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ✓ bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü
- investora fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması

374. “İxracın şaxələndirilməsi (diversifikasiyası)” dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ✓ ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidmət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- bunların heç biri
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması

- investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- 375.** “İqtisadiyyatın diversifikasiyası” anlayışı nə zaman istifadə edilir?
- √ ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
 - bunların hamısı
 - ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
 - investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
 - istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- 376.** “İnvestisiya portfelinin diversifikasiyası” dedikdə nə başa düşülür?
- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
 - bunların heç biri
 - √ maliyyə (fond) bazarlarında iştirak edən investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
 - ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
 - istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- 377.** “İstehsalın diversifikasiyası” dedikdə nə başa düşülür?
- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
 - bunların hamısı
 - √ istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
 - investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
 - ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
- 378.** İqtisad elmində aşağıdakı terminlərdən hansı istifadə edilir?
- “istehsalın diversifikasiyası”
 - bunların heç biri
 - √ qeyd edilənlərin hər üçü
 - “iqtisadiyyatın diversifikasiyası”
 - “ixracın diversifikasiyası”
- 379.** İqtisad elmində aşağıdakı terminlərdən hansı istifadə edilir?
- √ qeyd edilənlərin hər üçündən
 - bunların heç biri
 - “valyuta ehtiyatlarının diversifikasiyası”
 - “investisiya portfelinin diversifikasiyası”
 - “istehsalın diversifikasiyası”
- 380.** İqtisadi termin olaraq «diversifikasiya» anlayışından necə istifadə olunur?
- √ istehsal olunan məhsulların və göstərilən xidmətlərin çeşidinin artırılması, istehsal fəaliyyətinin coğrafiyasının genişləndirilməsi
 - bunların heç biri
 - qeyd edilənlərin hər üçü
 - ixrac və idxal fəaliyyəti ilə məşğul olan ölkələrin sayının artırılması
 - məhsul istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin və sahibkarların sayının artırılması
- 381.** “Diversifikasiya” sözü termin olaraq necə anlaşılır?

- “sayını artırmaq” kimi
- “başqa sahələri inkişaf etdirmək” kimi
- ✓ “müxtəlifliyi, şaxələnməni təmin etmək” kimi
- “müdaxilə qtmək” kimi
- “genişləndirmək” kimi

382. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətlilik göstəricisidir?

- sahədə tətbiq olunan yeniliklərin ümumi dəyəri
- sahənin əlavə dəyəri
- sahənin ÜDM-i
- ✓ PRODY
- sahənin ümumi istehsalı

383. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahəxarici mühit amilləri sırasına aiddir?

- sahə daxilində rəqabətin durumu
- ✓ hökumətin sənaye siyasəti və belə siyasətin həyata keçirilməsi institutları
- sahənin həyat tsiklinin mərhələsi
- sahənin müəssisələrində idarəetmənn və menecmentin keyfiyyəti
- sahə bazarının quruluşu

384. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahəxarici mühit amilləri sırasına aiddir?

- ölkə iqtisadiyyatının strukturu və durumu
- makroiqtisadi vəziyyət
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi sistemi
- ✓ bunların hamısı
- hökumətin sənaye siyasəti və belə siyasətin həyata keçirilməsi institutları

385. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahədaxili mühit amilləri sırasına aiddir?

- ✓ sahədə innovasiya proseslərinin və yeni texnologiyaların tətbiqi
- ölkənin büynəlxalq və regional ticarət birliklərinə üzvlüyü
- iqtisadi, siyasi, elmi və başqa sahələrdə beynəlxalq əməkdaşlıq
- ölkənin dünya təsərrüfatına açıqlıq dərəcəsi
- hökumətin xarici ticarət siyasəti

386. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahədaxili mühit amilləri sırasına aiddir?

- ✓ miqyas effektinin təsiri
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi sistemi
- makroiqtisadi vəziyyət
- ölkə iqtisadiyyatının strukturu və durumu
- hökumətin sənaye siyasəti və belə siyasətin həyata keçirilməsi institutları

387. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahədaxili mühit amilləri sırasına aiddir?

- sahənin müəssisələrində idarəetmənn və menecmentin keyfiyyəti
- sahə bazarının quruluşu
- sahənin həyat tsiklinin mərhələsi
- ✓ bunların hamısı
- sahə daxilində rəqabətin durumu

388. Sahənin rəqabətqabiliyyətlilik amilləri necə təsnifləşdirilir

- yerli və beynəlxalq amillər
- resurs və texnoloji amillər
- ✓ sahədaxili və sahəxarici amillər

- ölkədaxili və ölkəxarici amillər
- firmadaxili və firmaxarici

389. Sahənin rəqabətqabiliyyətliliyi dedikdə nə başa düşülür?

- sahənin yerli bazarların tələblərinə cavab verən mal və xidmətlər istehsalı qabiliyyəti
- bunların hamısı
- ölkədə il ərzində istehsal edilən ÜDM-də sahənin yüksək xüsusi paya malik olması
- ✓ sahənin daxili (yerli) və dünya bazarlarının tələblərinə cavab verən mal və xidmətlər istehsalı və həmin sahənin müəssisələrinin rəqabət gücü potensialının artırılması üçün şərait yaratmaq qabiliyyəti
- sahənin dünya standartlarının tələblərinə cavab istehsal amillərinə malik olması

390. Aşağıdakılardan hansı rəqabətqabiliyyətliliyin resurs üstünlüklərinə aiddir?

- ✓ Yığılmış (ötən dövr ərzində) kapital
- Bunların heç biri
- İnsanların rifah səviyyəsi
- Əsas fondların yenilənməsi əmsalı
- Bank əmanətlərinin məbləği

391. Aşağıdakılardan hansı rəqabətqabiliyyətliliyin resurs üstünlüklərinə aiddir?

- Ölkədə təbii ehtiyatların mövcudluğu
- İxtisaslı işçi qüvvəsi
- İqlim şərtləri
- ✓ bunların hamısı
- Coğrafi mövqe

392. M. Porter rəqabət üstünlüklərini necə qruplaşdırır?

- Sahədaxili üstünlüklər və sahələrarası üstünlüklər
- ✓ Resurs üstünlükləri və texnoloji üstünlüklər
- Resurs üstünlükləri və maliyyə üstünlüklər
- Ölkədaxili üstünlüklər və ölkəxarici üstünlüklər
- Maliyyə üstünlükləri və texnoloji üstünlüklər

393. İstisadiyyatın hər hansı bir sahəsi aşağıdakılardan hansının hesabına rəqabət üstünlükləri əldə edə bilər?

- texnologiyaların tətbiqi və məhsulların yaradılması, sahə müəssisələrinin strateji inkişaf potensialının formalaşdırılması yolu ilə sahədə resurslardan istifadə effektivliyinin aşağı olması
- ✓ yeni texnologiyaların tətbiqi və yeni məhsulların yaradılması, sahə müəssisələrinin strateji inkişaf potensialının formalaşdırılması yolu ilə sahədə resurslardan istifadə effektivliyinin yüksək olması
- geniş və səmərəli beynəlxalq əlaqələrə və inteqrasiyaya malik ölkənin olması
- texnoloji və marketing tədqiqatlarının ciddi şəkildə qorunması və yayılmasının qarşısının alınması
- sahə ölkədəki resursların hamısının əsas hissəsini özündə cəmləşdirdikdə

394. İstisadiyyatın hər hansı bir sahəsi aşağıdakılardan hansının hesabına rəqabət üstünlükləri əldə edə bilər?

- ✓ sahə müəssisələrinin fəaliyyət göstərdikləri ölkənin resurslarına (istehsal amillərinə) çıxış (onları əldə edə bilmə) imkanlarının rəqib sahələrlə, habelə digər ölkələrin müvafiq sahələrinin müəssisələri ilə müqayisədə daha geniş olması
- bunların hamısı
- geniş və səmərəli beynəlxalq əlaqələrə və inteqrasiyaya malik ölkənin olması
- texnologiyaların tətbiqi və məhsulların yaradılması, sahə müəssisələrinin strateji inkişaf potensialının formalaşdırılması yolu ilə sahədə resurslardan istifadə effektivliyinin aşağı olması
- texnoloji və marketing tədqiqatlarına əlçatanlığın aşağı olması

395. Hər-hansı bir sahə nə zaman rəqabət üstünlüklərinə malik hesab edilir?

- bunların heç biri
- ✓ onun müəyyən bir və ya bir neçə əlaməti rəqib sahələrlə və digər ölkələrin oxşar sahələri ilə müqayisədə daha qabarıq və üstün səviyyədə özünü göstərsin

- onun müəyyən bir və ya bir neçə əlaməti rəqib firmalarla yaxud digər ölkələrin oxşar firmaları ilə müqayisədə daha qabarıq və üstün səviyyədə özünü göstərsin
- onun müəyyən bir və ya bir neçə əlaməti digər ölkələrlə müqayisədə daha qabarıq və üstün səviyyədə özünü göstərsin
- o, bütün komponentlər üzrə bütün rəqiblərindən üstün olsun

396. Aşağıdakılardan hansı sahələrarası rəqabətin predmeti ola bilər

- kapital resursları
- investisiyalar
- istehlakçı
- ✓ bunların hamısı
- iş qüvvəsi

397. Rəqabətin obyektı nədir?

- mübarizə aparən və rəqabət predmetlərinə malik olan fiziki və hüquqi şəxslər
- müxtəlif subyektlər üçün maraq doğuran müəyyən əlamətlərin daşıyıcıları
- ✓ hər bir konkret halda uğrunda mübarizə aparılan şeylər
- qabiliyyət
- güc

398. Rəqabətqabiliyyətlilik məsələləri üzrən tanınmış mütəxəssis hesab olunur:

- A. Smit
- M. Fridman
- ✓ M. Porter
- Q. Menkyu
- C. Keyns

399. Aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?

- ✓ rəqabətqabiliyyətlilik yalnız müqayisədə müəyyən edilə bilər
- ayrıca sənaye sahəsinin rəqabətqabiliyyətliliyi ola bilməz
- rəqabətqabiliyyətliliyin müəyyən edilməsi üçün istehsalın həcmi bilmək lazımdır
- rəqabətqabiliyyətlilik mütləq əlamətdir
- rəqabətqabiliyyətlilik müqayisədə müəyyən edilə bilməz

400. A. ağıdakı qarşılaşdırmaların hansıları üzrə rəqabətqabiliyyətlilik qiymətləndirilə bilməz?

- ✓ firmalar və ölkə
- ayrı-ayrı ölkə firmaları
- ayrı-ayrı sahələr
- ayrı-ayrı firmalar
- ayrı-ayrı ölkə iqtisadiyyatları

401. Rəqabətqabiliyyətlilik aşağıdakı iqtisadi obyektlərdən hansının əlaməti ola bilər?

- ✓ bunların hamısı
- ölkələr
- sahələr
- ev təsərrüfatları
- firmalar

402. Ən ümumi şəkildə “rəqabətqabiliyyətlilik” nədir?

- ✓ bəhsləşmədə (yarışmada, mübarizədə) qalib gəlmək üçün potensialın mövcudluğudur
- daha çox məhsul ixrac etməyi bacarmaqdır
- ən müasir texnologiyalara, böyük insan və maliyyə resurslarına malik olmaqdır
- ən müasir və güclü avadanlıqlara və heyətə malik olmaqdır
- bəhsləşmədə rəqiblərini sıradan çıxarmaq üçün potensialın mövcudluğudur

403. “Rəqabətqabiliyyətlik” məsələsi niyə hələ də iqtisad elmində mübahisəli problemlərdən biri hesab olunur?

- iqtisadçılar rəqabətqabiliyyətliliyi izah etməkdə çətinlik çəkirlər
 - rəqabətqabiliyyətliliyin hamı tərəfindən ümumi qəbul edilmiş müəyyənliliyi var
 - bunların heç biri
 - rəqabətqabiliyyətliliyin hələ də heç bir müəyyənliliyi yoxdur
- ✓ rəqabətqabiliyyətliliyin hələ də ümumi qəbul edilmiş müəyyənliliyi yoxdur

404. Aşağıdakılardan hansı ölkəmizdə sənaye sahələrinin rəqabətqabiliyyətliliyinin artırılmasını zərur edir?

- iqtisadi artımın neft gəlirlərindən asılılığının azaldılması
 - qeyri-neft sənayesi sahələrinin inkişafının təmin edilməsi
- ✓ bunların hamısı
- yerli istehsal mallarının ixracının artmasına nail olunması
 - ölkə iqtisadiyyatının və ixracının şaxələndirilməsi

405. Rəqabətqabiliyyətlik problemi Azərbaycan üçün hazırda niyə aktualdır?

- ✓ hökumət qeyri-neft sektorunun məhsulları hesabına ixracını şaxələndirmək istəyir
- Azərbaycan digər ölkələrdən geri qalmaq istəmir
 - hökumət ölkə əhalisinin rifah halını yüksəltmək istəyir
 - ölkəmizin ixracı əsasən yalnız xam neft və təbii qazdan ibarətdir
 - hökumət daxili bazarın ehtiyaclarını daha dolğun şəkildə ödəmək istəyir

406. Azərbaycan sənayesinin hansı sahəsi beynəlxalq səviyyədə rəqabətqabiliyyətli hesab edilir?

- ✓ neft-qaz sənayesi
- maşınqayırma sahəsi
 - yüngül sənaye
 - qida məhsulları istehsalı
 - neftayırma və neft emalı sənayesi

407. 2005-2015-ci illər dövründə Azərbaycan sənayesinin əsas inkişaf sahəsi hansı olub?

- ✓ neft-qaz sənayesi
- bütün sahələr bərabər inkişaf edib
 - qeyri-neft sektoru
 - neft emalı sənayesi
 - emal sənayesi

408. Müasir dünya iqtisadiyyatında olan rəqabəti necə xarakterizə etmək olar?

- qlobal sabit rəqabət
 - inhisarçı rəqabət
 - qlobal xalis rəqabət
 - xalis rəqabət
- ✓ qlobal dinamik rəqabət

409. Aşağıdakılardan hansı formal institutlara aid deyil?

- qanunlar
 - müqavilələr, təlimatlar
- ✓ adət-ənənələr
- konstitusiyaya
 - fərman, sərəncam və qərarlar

410. Aşağıdakılardan hansı bazarı legitimləşdirən institutlara aiddir?

- ✓ pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondla

- pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları
- davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi
- antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları

411. Aşağıdakılardan hansı makroiqtisadi və maliyyə sabitliyini təmin edən institutlara aiddir?

- ✓ pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları
- antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları
- effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi
- pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondlar
- davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər

412. Aşağıdakılardan hansı bazarların “uğursuzluqları”nı tənzimləyən institutlara aiddir?

- pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları
- davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- ✓ antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları
- pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondlar
- effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi

413. Aşağıdakılardan hansıları institutlara aid deyil?

- qanun və qaydalar formasında olan formal (yazılmış, təyin edilmiş) məhdudiyyətlər
- qeyri-formal (yazılmamış, amma cəmiyyət üzvlərinin əməl etdikləri) davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- konstitusiya, qanunlar, fərman, sərəncam və qərarlar, müqavilələr, təlimatlar və s.
- müəyyən edilmiş qaydalardan kənarlaşma xarakterli davranışların aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üzrə prosedurlar
- ✓ dövlətin büdcə və pul-kredit siyasətini müəyyən edən amillər

414. İnstitusionalizmin mövqeyinə görə iqtisadi artımın həlledici amili nədir?

- monetar siyasətin institusional amilləri
- iqtisadiyyatın liberallaşdırılması
- ✓ cəmiyyətin institusional strukturu
- iqtisadiyyatın sahə strukturu
- büdcə siyasətinin institusional aspektləri

415. D. Norta görə “institutlar” nədir?

- ✓ bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində insanların əməl etdikləri davranış çərçivələridir
- bazar fəaliyyətində tələblə təklifin tarazlıq halına gətirən davranış çərçivələridir
- bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində dövlət və firmaların əməl etdikləri davranış çərçivələridir
- bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində firmaların əməl etdikləri davranış çərçivələridir
- bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində insanların əməl etmədikləri davranış çərçivələridir

416. Bu, son illər ölkəmizdə investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılması üçün tətbiq edilən tədbirdir:

- ✓ "İnvestisiya təşviqi sənədi"nin verilməsi
- Bütün müəssisələrin vergidən azad edilməsi
- Ümumi vergi amnistiyasının verilməsi
- Vergi ödəyicilərinin vergi borclarının qismən silinməsi
- Təsərrüfat subyektlərinin qeydiyyatında “Bir pəncərə” sisteminin tətbiqi

417. Doing Business (Biznesə başlama) İndeksi hansı tezliklə hazırlanır?

- 3 ildən bir
- 5 ildən bir
- ildə 2 dəfə
- ✓ hər il (ildə bir dəfə)
- 2 ildən bir

418. Bunlardan hansı cəmiyyətin institusional quruluşuna daxil deyil?

- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi sistemi
- hökumətin iqtisadi siyasəti
- ictimai dəyərlər və mədəni mühit
- sosial kapital
- ✓ fiziki kapital

419. Bunlardan hansı cəmiyyətin institusional quruluşuna daxil deyil?

- siyasi quruluş və hakim ideologiyalar
- qanunçuluğa əməl edilməsinin təminatı sistemi
- ✓ texniki və texnoloji amillər
- hüquqi sistem
- hakimlik və məhkəmə sistemi

420. İnstitusionalizmə görə, ölkənin kasıblığı bununla bağlıdır:

- təbii resursların azlığı və əhali artıqlığı
- işsizlik və bədxərclik
- savadsızlıq və əhalinin mentaliteti
- resursların məhdudluğu və qıtlıq
- ✓ institusional məhdudiyyətlər və stimül çatışmazlığı

421. Stimulları yaradan nədir?

- ✓ institutlar və cəmiyyətin institusional strukturu
- texnologiyanın inkişaf səviyyəsi
- təhsil və maarifləndirmə
- resursların məhdudluğu
- texniki tərəqqi

422. İnstitusionalizmdə stimullara xüsusi önəm verilir, ona görə ki:

- stimullar cəmiyyətin bu və ya başqa istiqamətdə inkişafının bünövrəsini təşkil edir
- stimullar faydanı maksimumlaşdırmaq üçün zəruri olan bilik və bacarıqların xarakterini və növlərini diktə edir
- insanlar stimullara reaksiya verirlər
- ✓ bunların hamısı
- stimullar yeni fürsətlərə yol açır

423. İnstitusionalizm iqtisadi artımın başlıca amili nəyi hesab edir?

- bunların hamısını
- cəmiyyətin malik olduğu resursları və bunlardan istifadə səviyyəsini
- ✓ cəmiyyətin institusional strukturu, onun yaratdığı stimullar və bu stimulların saxlanılmasına onun təsirini
- cəmiyyətin malik olduğu istehsal üsulunu və texnologiyanın inkişaf səviyyəsini
- ölkə iqtisadiyyatının strukturunu və resursların mobilliyini

424. Bunlardan hansı istehsal amillərinin qiymətlərinin strukturunda dəyişikliklərə səbəb ola bilər?

- yeni bazarların açılması
- əhalinin artımı
- texniki tərəqqi
- ✓ bunların hamısı
- yeni məhsul növlərinin yaranması

425. İnstitutların (həm formal, həm də qeyri-formal) dəyişilməsinin əsas mənbəyi:

- dövlətin qərarları və istehlakçı davranışlarıdır

- bunların heç biri deyil
- qeyd edilənlərin hər üçüdür
- ✓ resursların nisbi qiymətlərinin strukturundakı irəliləyişlər (tərəqqi)və ideologiyadır
- siyasi proseslər və iqtisadi dəyişikliklərdir

426. D. Norta görə, iqtisadi inkişaf prosesini anlamaq üçün açar rolunu oynayan məhz:

- ✓ institusional dəyişikliklərdir
- institutların sabitliyidir
- sabit institutlardır
- sosial dəyişikliklərdir
- siyasi dəyişikliklərdir

427. Bunlardan hansı bazarı legitimləşdirən institutlaravə müvafiq təşkilatlara aiddir?

- antiinhisar tənzimlənməsi və ətraf mühitin mühafizəsi
- ✓ pensiya sistemləri və işsizlikdən müdafiə fondları
- pul-kredit tənzimlənməsi (mərkəzi banklar) və fiskal tənzimləmə
- effektiv siyasi güc və parlament
- mülkiyyət hüquqlarının dəqiqləşdirilməsi və qorunması

428. Aşağıdakılardan hansı institutların təsnifat qrupuna aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- Bazarların formalaşmasını və sağlam fəaliyyətini təmin edən institutlar
- Bazarı legitimləşdirən institutlar
- Makroiqtisadi və maliyyə sabitliyini təmin edən institutlar
- Bazarların “uğursuzluqları”nı tənzimləyən institutlar

429. Bunlardan hansı dövlətin vəzifələrinə daxil deyil?

- ✓ bazarlarda qiymət tarazlığının təmin edilməsi
- müvafiq institutların davamlılığını təmin edən təşkilatların yaradılması və onların fəaliyyətinin təşkili
- cəmiyyətin institusional strukturunun yaradılması
- müqavilələrə əməl edilməsinin təmin edilməsi
- mülkiyyət hüquqlarının spesifikasiyası (dəqiqləşdirilməsi)

430. İnstitusionalizmə görə iqtisadiyyatda dövlətin başlıca vəzifələri hansılardır?

- ölkənin firmaları üçün yeni satış bazarlarının yaradılması
- fundamental elmi tədqiqatların aparılması
- ✓ iqtisadi münasibətlərdə səmərəliliyi və ədaləti təmin etmək
- öz mənfəətini maksimumlaşdırmaq
- yeni istehsal sahələrinin yaradılmasını təmin etmək

431. İnstitusionalizmə görə dövlətin əsas funksiyası nədir?

- ✓ sövdələşən tərəflərin heç biri ilə maraqları üst-üstə düşməyən üçüncü tərəf funksiyası
- institusional dəyişikliklərin istiqamətini təyin etmə funksiyası
- müqavilələri təyin etmə funksiyası
- istehsalın təşkili funksiyası
- mənfəəti maksimumlaşdırmaq funksiyası

432. Opportunist davranış xərcləri dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ aldatma, saxtakarlıq, razılaşmalara əməl edilməməsi və buna oxşar başqa davranışların yaratdığı xərclər
- firmanın yerləşdirmə yerinin müəyyən edilməsi və zəruri icazələrin alınması xərcləri
- istehsal və satış xərclərinin hamısı
- müqavilələrə, qanun və qaydalara əməl edilməsinə nəzarətin təşkili ilə bağlı xərclər
- müqavilələrin, qanun və qaydaların yaradılması ilə bağlı xərclər

433. Aşağıdakıların hansı transaksiya xərclərinə aid deyil?

- bunların heç biri
- sövdələşmələrin aparılması xərcləri
- sazişlərə əməl edilməsinə nəzarət xərcləri
- opportunist davranış xərcləri
- ✓ xammal və materialların alınması və nəql edilməsi xərcləri

434. Sosial institutların başlıca funksiyası nədir?

- ✓ transaksiya xərclərinin minimumlaşdırması
- istehsal funksiyası
- istehlak funksiyası
- müqavilələrin maksimumlaşdırılması
- transaksiya xərclərinin tam aradan qaldırılması

435. İnstitutlar haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ institutların yaradılması və bunlara əməl edilməsinin təmin edilməsi cəmiyyətin xərclərini artırır
- institutlar insanlararası münasibətlərdə qeyri-müəyyənliyi azaldaraq kooperasiyalaşmanı təmin edir
- institutlar səmərəli bazar sövdələşmələrinin baş tutmasına (müqavilələrin yaranmasına) və onlara əməl edilməsinə çəkilən xərcləri azaltmağa imkan verir
- institutlar ətraf mühiti interperetasiya edən insan ağıllının cəmləşdiyi mentalitetin davamı hesab olunur
- institutlar insanlar arasındakı davamlı qarşılıqlı fəaliyyətləri strukturlaşdırır

436. İnstitutlar nə üçün mövcuddur?

- iqtisadi fəaliyyətin səmərəliliyini hesablamaq üçün
- ✓ insanlar arasında qarşılıqlı münasibətlərdə qeyri-müəyyənliyi azaltmaq üçün
- davranış qaydalarına əməl edilməsinə nəzarəti təşkili üçün
- bunların hamısı
- məhsul istehsalı üçün

437. Bunlardan hansı təşkilatlara aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- klublar
- parlament
- kooperativlər
- firmalar

438. Aşağıdakılardan hansı təşkilatlara aid deyil?

- ✓ qanunlar
- həmkarlar ittifaqları
- dini qurumlar
- dövlət idarəetmə xidmətləri (qurumları)
- siyasi partiyalar

439. Aşağıdakılardan hansı təşkilatlara aiddir?

- ✓ firmalar
- sazişlər
- təlimatlar
- qanunlar
- müqavilələr

440. İnstitutlar nədir?

- insanlar aralarındaki qarşılıqlı fəaliyyətlər üçün məhdudiyətləri müəyyən edən və bunları icra edən elmi-praktik xarakterli tədris müəssisələridir
- bunların hamısı
- √ insanların öz aralarındakı qarşılıqlı fəaliyyətləri üçün müəyyən etdikləri məhdudiyətləri əks etdirir
- öz aralarında ümumi maraqlarla bağlı olan fərdlər qrupundan ibarətdir
- insanların öz aralarındakı qarşılıqlı fəaliyyətləri üçün müəyyən etdikləri məhdudiyətləri yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün yaradılmış qurumlardır

441. Aşağıdakılardan hansı qeyri-formal məhdudiyətlərə (institutlara) aiddir:

- sərəncam və qərarlar
- təlimatlar
- √ vərdislər
- konstitusiya
- qanunlar

442. Aşağıdakılardan hansı formal məhdudiyətlərə (institutlara) aiddir:

- vərdislər
- bunların heç biri
- √ müqavilələr
- yazılmamış, amma cəmiyyət üzvlərinin əməl etdikləri davranış kodeksləri
- adət-ənənələr

443. D. Nort institutlara aid edir:

- √ qeyd edilənlərin hər üçü
- heç biri
- qeyri-formal məhdudiyətlər
- müəyyən edilmiş qaydalardan kənarlaşma xarakterli davranışların aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üzrə prosedurlar
- qanun və qaydalar formasında olan formal məhdudiyətlər

444. Aşağıdakılardan kimi institusionalizmin əsas simalarından biri hesab olunur?

- √ Duqlas Nort
- Maykl Porter
- Con Keyns
- Milton Fridman
- Adam Smit

445. İnstitusionalizmin tədqiqat sahəsi hansıdır?

- institusional təkamülün (dəyişikliklərin) analizi
- bunların heç biri
- √ qeyd edilənlərin üçü də
- institusional mühitin və iqtisadi agentlərin davranışlarına onun təsirinin analizi
- müqavilə və sazişlərinin (iqtisadi təşkilatların) analizi

446. Azərbaycan sənayesində dövlət-biznes əməkdaşlığı hansı istiqamətlərdə tətbiq oluna bilməz?

- √ kiçik və orta ölçülü sənaye müəssisələrinin yaradılması
- sənaye-texnologiya parklarının yaradılması
- yüksək texnologiyalara əsaslanan avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin qurulması
- xüsusi iqtisadi zonaların yaradılması
- sənaye parklarının yaradılması

447. “Bakelektrikşəbəkə” SC (dövlət müəssisəsi) hansı özəl qurumun idarəetməsinə verilmişdi?

- √ Türkiyənin “Barmek Holding A.Ş.” şirkətinin
- Rusiyanın “Rusenergo” şirkətinin

- Türkiyənin “Bayvo” şirkətinin
- Böyük Britaniyanın “BP” şirkətinin
- Almaniyanın “Siemens” şirkətinin

448. Azərbaycanca dövlət-biznes əməkdaşlığı kimi imzalanan ilk hasilatın pay bölgüsü sazişi hansı olub?

- “Şahdəniz” HPBS
- “Bakelektrikşəbəkə”nin “Barmek”in idarəetməsinə verilməsi sazişi
- bunların heç biri
- Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İcra boru kəmərinin çəkilməsi layihəsi
- ✓ “Əsrin müqaviləsi” kimi tanınan “Azəri-Çıraq-Günəşli” sazişi

449. Azərbaycanda ilk hasilatın pay bölgüsü sazişi nə vaxt imzalanıb?

- ✓ 1994-cü ildə
- 2005-ci ildə
- 2003-cü ildə
- 2000-ci ildə
- 1996-cı ildə

450. Azərbaycanda dövlət-biznes əməkdaşlığının ilk dəfə tətbiq olunan forması hansıdır?

- dövlət müəssisələrinin idarəetməyə verilməsi
- bunların heç biri
- TİT modeli
- konsessiya sazişi
- ✓ hasilatın pay bölgüsü sazişləri

451. Dövlət müəssisəsinin idarəetməyə verilməsi hansı yolla həyata keçirilə bilər?

- ✓ qeyd edilən hər üç üsulla
- müəssisənin idarə edilməsinə dair müqavilənin bağlanması üzrə qapalı müsabiqə keçirilməsi yolu ilə
- konkret iddiaçının təklifinin qəbul olunması və müəssisənin idarə edilməsinə dair onunla müqavilənin bağlanması yolu ilə
- bunların heç biri
- müəssisənin idarə edilməsinə dair müqavilənin bağlanması üzrə açıq müsabiqə keçirilməsi yolu ilə

452. Bunlardan hansı “Tik-idarə et-təhvil ver” (TİT)modelini xarakterizə etmir?

- Konsessionerin obyektə istifadə hüququ olur, obyektə sahiblik isə dövlətə məxsusdur
- ✓ Obyektə qoyulmuş vəsaiti tam geri alana qədər onun üzərində mülkiyyət sahiblik hüququ tamamilə konsessionerə keçir
- Bu mexanizm adətən, konsessiya müqavilələrində istifadə olunur
- İnvestor (konsessioner)qoyulmuş vəsaiti tam geri alandan sonra obyekt dövlətə təhvil evrilir
- Obyekti konsessioner tərəfindən yaradılır, tikinti bitdikdən sonra isə qoyulmuş vəsaitin ödənilməsinə qədər müddətdə istismar edilir

453. Dövlət-biznes əməkdaşlığını tənzimləyən bu qanunlardan hansı Azərbaycanda qəbul edilib?

- Hasilatın Pay Bölgüsü sazişləri haqqında
- ✓ Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin xüsusi maliyyələşmə əsasında həyata keçirilməsi haqqında
- Konsessiyalar haqqında
- Qeyd edilənlərin hər üçü
- Heç biri

454. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmlərindən deyil?

- ✓ tikinti – emal – satış – təhvil
- Tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti – təhvil - istismar/idarəetmə
- Tikinti - istismar/idarəetmə - təhvil
- Əldəetmə - tikinti - istismar/idarəetmə

455. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmlərindən deyil?

- İstismar hüququ
- √ Yenilik – tətbiq – sınaq – istehsal – satış
- Tikinti – icarə - istismar/idarəetmə - təhvil
- Layihələndürmə - tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti - istismar/idarəetmə - təhvil

456. Dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmləri bunlardan hansıdır?

- Tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə
- Tikinti - itisamar/idarəetmə- xidmət -təhvil
- Layihələndürmə - tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- Layihələndirmə - tikinti – maliyyələşdirmə - istismar/idarəetmə
- √ bunların hamısı

457. Dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmləri bunlardan hansıdır?

- √ bunların hamısı
- Əldəetmə - tikinti - istismar/idarəetmə
- Tikinti - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti – təhvil - istismar/idarəetmə

458. Dövlət və biznes arasında olan birgə müəssisə və ya kapitalda iştirak əməkdaşlığının əlaməti budur:

- mülkiyyət hüququ özəl partnyora keçmir, xərcləri və riskləri dövlət qarşılayır, biznes partnyorun marağı müqavilədə razılaşdırılmış şəkildə gəlirlərin bir hissəsinin alınmasıdır
- dövlət - müqavilənin predmeti olan əmlakın tam hüquqlu sahibi kimi - öz funksiyalarının icrasını müqavilə çərçivəsində müəyyən müddətə özəl tərəfdaşa həvalə edir və obyektin normal fəaliyyət göstərməsini təmin etmək məqsədi ilə səlahiyyətlərinin bir hissəsini onunla bölüşür
- bu halda layihə çərçivəsində yaradılmış məhsulun bir hissəsi sazişin şərtlərinə uyğun olaraq dövlətə və ya onun təmsilçisinə çatır
- dövlət öz mülkiyyətini müqavilə əsasında biznes strukturuna müəyyən ödəniş müqabilində müvəqqəti istifadə üçün təqdim edir
- √ bu halda birgə kapitalın strukturundan və xarakterindən asılı olaraq ya səhmdar cəmiyyəti, ya da tərəflərin pay iştirakı ilə birgə müəssisə yardıla bilər

459. Bunlardan hansı dövlət və biznes arasında konsessiya müqaviləsini xarakterizə edən əlamətdir?

- dövlət öz mülkiyyətini müqavilə əsasında biznes strukturuna müəyyən ödəniş müqabilində müvəqqəti istifadə üçün təqdim edir
- bu halda layihə çərçivəsində yaradılmış məhsulun bir hissəsi sazişin şərtlərinə uyğun olaraq dövlətə və ya onun təmsilçisinə çatır
- bu halda birgə kapitalın strukturundan və xarakterindən asılı olaraq ya səhmdar cəmiyyəti, ya da tərəflərin pay iştirakı ilə birgə müəssisə yardıla bilər
- √ heç biri
- mülkiyyət hüququ özəl partnyora keçmir, xərcləri və riskləri dövlət qarşılayır, biznes partnyorun marağı müqavilədə razılaşdırılmış şəkildə gəlirlərin bir hissəsinin alınmasıdır

460. Bunlardan hansı dövlət və biznes arasındakonsessiya müqaviləsini xarakterizə edən əlamətdir?

- dövlət - müqavilənin predmeti olan əmlakın tam hüquqlu sahibi kimi - öz funksiyalarının icrasını müqavilə çərçivəsində müəyyən müddətə özəl tərəfdaşa həvalə edir və obyektin normal fəaliyyət göstərməsini təmin etmək məqsədi ilə səlahiyyətlərinin bir hissəsini onunla bölüşür
- bu halda layihə çərçivəsində yaradılmış məhsulun bir hissəsi sazişin şərtlərinə uyğun olaraq dövlətə və ya onun təmsilçisinə çatır
- bu halda birgə kapitalın strukturundan və xarakterindən asılı olaraq ya səhmdar cəmiyyəti, ya da tərəflərin pay iştirakı ilə birgə müəssisə yardıla bilər
- mülkiyyət hüququ özəl partnyora keçmir, xərcləri və riskləri dövlət qarşılayır, biznes partnyorun marağı müqavilədə razılaşdırılmış şəkildə gəlirlərin bir hissəsinin alınmasıdır
- dövlət öz mülkiyyətini müqavilə əsasında biznes strukturuna müəyyən ödəniş müqabilində müvəqqəti istifadə üçün təqdim edir

461. Dövlət və biznes arasında icarə müqaviləsi bunla xarakterizə olunur?

- √ dövlət öz mülkiyyətini müqavilə əsasında biznes strukturuna müəyyən ödəniş müqabilində müvəqqəti istifadə üçün təqdim edir

- dövlət - müqavilənin predmeti olan əmlakın tam hüquqlu sahibi kimi - öz funksiyalarının icrasını müqavilə çərçivəsində müəyyən müddətə özəl tərəfdaşa həvalə edir və obyektin normal fəaliyyət göstərməsini təmin etmək məqsədi ilə səlahiyyətlərinin bir hissəsini onunla bölüşür
- bu halda birgə kapitalın strukturundan və xarakterindən asılı olaraq ya səhmdar cəmiyyəti, ya da tərəflərin pay iştirakı ilə birgə müəssisə yardıla bilər
- bu halda layihə çərçivəsində yaradılmış məhsulun bir hissəsi sazişin şərtlərinə uyğun olaraq dövlətə və ya onun təmsilçisinə çatır
- mülkiyyət hüququ özəl partnyora keçmir, xərcləri və riskləri dövlət qarşılayır, biznes partnyorun marağı müqavilədə razılaşıdırılmış şəkildə gəlirlərin bir hissəsinin alınmasıdır

462. Aşağıdakılardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının formalarındandır?

- ✓ Bunların hamısı
- Konsessiya
- İcarə
- Dövlət və biznes arasında ictimai baxımdan əhəmiyyətli və faydalı fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi məqsədi ilə bağlanmış müqavilələr
- Hasilatın pay bölgüsü sazişləri

463. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının xarakterik özəlliklərini əks etdirir?

- ✓ Əməkdaşlıq edən tərəflər dövlət maraqlarının reallaşdırılmasına yönəlmiş ümumi məqsəd və vəzifələrə malik olmalıdır
- Əməkdaşlıqda üstün hüquqa malik tərəf dövlətdir
- Əməkdaşlıq edən tərəflər əsasən biznesin maraqlarına yönəlmiş ümumi məqsəd və vəzifələrə malik olmalıdır
- Tərəflərin münasibətləri əməkdaşlıq, yəni bərabərhüquqlu xarakter daşıya bilməz
- Tərəflərin münasibətlərinin rəsmi sənədlərdə (müqavilələrdə) əks etdirilməsi dövlətin istəyindən asılıdır

464. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının xarakterik özəlliklərini əks etdirmir?

- Tərəflərin münasibətləri əməkdaşlıq, yəni bərabərhüquqlu xarakter daşmalıdır
- Əməkdaşlığın iki tərəfi olur: dövlət və özəl sektor
- ✓ Belə əməkdaşlıqda 2 tərəf olsa da, dövlət hər zaman üstün hüquqlara malikdir
- Tərəflər ümumi məqsədə çatmaq üçün öz səylərini birləşdirməlidirlər
- Tərəflər öz aralarında xərcləri və riskləri bölüşdürməlidirlər

465. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının xarakterik özəlliklərini əks etdirir?

- ✓ bunların hamısı
- Əməkdaşlıq edən tərəflər dövlət maraqlarının reallaşdırılmasına yönəlmiş ümumi məqsəd və vəzifələrə malik olmalıdır
- Tərəflərin münasibətləri əməkdaşlıq, yəni bərabərhüquqlu xarakter daşmalıdır
- Tərəflərin münasibətləri rəsmi sənədlərdə (müqavilələrdə) əks etdirilir
- Əməkdaşlığın iki tərəfi olur: dövlət və özəl sektor

466. Dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsiplərindən olan “ədalətlik prinsipi” nəyi nəzərdə tutur?

- ✓ biznes partnyorun seçimində obyektivliyə və tərəfsizliyə əməl olunması, dövlət və biznesin vicdanlılığa və qasılıqlı faydalılığa əsaslanan əməkdaşlığı, qanun qarşısında dövlət və biznesin bərabərliyi
- müsabiqə zamanı diskriminasiya və məhdudiyyətlərin olması, əməkdaşlıq müqavilələrində iştirak edən tender iştirakçılarının bərabər yanaşmanın təmin edilməsi
- müsabiqə zamanı diskriminasiya və məhdudiyyətlərin olmaması, əməkdaşlıq müqavilələrində iştirak edən tender iştirakçılarının bərabər yanaşmanın təmin edilməsi
- dövlət orqanları, onların vəzifəli şəxsləri tərəfindən qanunlara və müvafiq hüquqi-normativ aktlara ciddi əməl olunması
- dövlət-biznes əməkdaşlığının bütün mərhələlərində informasiyanın əlçatanlığının təmin olunması

467. Dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsiplərindən olan “şəffaflıq prinsipi” nəyi nəzərdə tutur?

- biznes partnyorun seçimində obyektivliyə və tərəfsizliyə əməl olunması, dövlət və biznesin vicdanlılığa və qasılıqlı faydalılığa əsaslanan əməkdaşlığı
- dövlət orqanları, onların vəzifəli şəxsləri tərəfindən qanunlara və müvafiq hüquqi-normativ aktlara ciddi əməl olunması
- ✓ dövlət-biznes əməkdaşlığının bütün mərhələlərində informasiyanın əlçatanlığının təmin olunması
- müsabiqə zamanı diskriminasiya və məhdudiyyətlərin olmaması, əməkdaşlıq müqavilələrində iştirak edən tender iştirakçılarının bərabər yanaşmanın təmin edilməsi
- dövlət-biznes əməkdaşlığı zamanı tərəflərin azad şəkildə hüquq və məsuliyyətlərinin müəyyən olunması

468. Dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsiplərindən olan “rəqabətlik prinsipi”nəyi nəzərdə tutur?
- biznes partnyorun seçimində obyektivliyə və tərəfsizliyə əməl olunması, dövlət və biznesin vicdanlılığa və qəşılıqlı faydalılığa əsaslanan əməkdaşlığı
 - dövlət-biznes əməkdaşlığı zamanı tərəflərin azad şəkildə hüquq və məsuliyyətlərinin müəyyən olunması
 - ✓ müsabiqə zamanı diskriminasiya və məhdudyyətlərin olmaması, əməkdaşlıq müqavilələrində iştirak edən tender iştirakçalarına bərabər yanaşmanın təmin edilməsi
 - dövlət orqanları, onların vəzifəli şəxsləri tərəfindən qanunlara və müvafiq hüquqi-normativ aktlara ciddi əməl olunması
 - dövlət-biznes əməkdaşlığının bütün mərhələlərində informasiyanın əlçatanlığının təmin olunması
469. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsipləri sırasına aid deyil?
- ekoloji təhlükəsizlik
 - ictimai rəyin nəzərə alınması
 - ✓ resursların məhdudluğu
 - belə əməkdaşlığın həyata keçiriləcəyi obyekt və xidmətlərin siyahısının yüksək səviyyədə (prezident və ya hökumət tərəfindən) təsdiq olunmaqla ictimaiyyətə açıqlanması
 - müqavilə azadlığı
470. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsipləri sırasına aiddir?
- ✓ İctimai rəyin nəzərə alınması
 - Kollegial qərarvermə
 - Korporativ idarəetmə
 - Demokratik mərkəziyyət
 - Fasiləsizlik
471. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsipləri sırasına aiddir?
- ✓ bunların hamısı
 - Qanunun aliliyi
 - Rəqabətlik
 - Şəffəflıq
 - Ədalətlik
472. Bunlardan hansı dövlət-özəl sektor əməkdaşlığından dövlətin faydasını əks etdirir?
- ✓ özəl kapitalın, ilk növbədə, daxili investisiyaların dövlətin zəruri hesab etdiyi və ictimai əhəmiyyətli layihələrə cəlb edilməsi
 - Böyük layihələrin idarə edilməsi ilə bağlı firmaların təcrübələrinin formalaşması
 - Özəl sektorun potensialının yüksəlməsi
 - Kommersiya risklərinin azalması
 - Yeni investisiya imkanlarının (bazarlar, gəlirlər) yaranması
473. Dövlət-özəl sektor əməkdaşlığından biznesin faydası nə ola bilər?
- ✓ bunların hamısı
 - Böyük layihələrin idarə edilməsi ilə bağlı təcrübələrin formalaşması
 - Özəl sektorun potensialının yüksəlməsi
 - Kommersiya risklərinin azalması
 - Yeni investisiya imkanlarının (bazarlar, gəlirlər) yaranması
474. Hazırkı şəraitdə Azərbaycanda dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının tətbiqi hökumətə nə verə bilər?
- İstehsal və sosial infrastrukturunu inkişaf etdirmək
 - Layihələrlə bağlı risklərin bir hissəsini özəl sektorla bölüşmək imkanı
 - Neft gəlirlərinin azaldığı bir şəraitdə investisiya layihələrini özəl sektorun imkanları hesabına reallaşdırmaq
 - ✓ bunların hamısı
 - Təqdim olunan ictimai xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
475. Bunlardan hansı dövlət-özəl sektor əməkdaşlığından dövlətin faydasını əks etdirir?

- müvafiq xidmətlərinin keyfiyyəti yüksəldiyindən istehlakçı məmnunluğunun artması dövlətə etimadı artırır
- √ bunların hamısı
- özəl kapitalın, ilk növbədə, daxili investisiyaların dövlətin zəruri hesab etdiyi və ictimai əhəmiyyətli layihələrə cəlb edilməsinə imkan yaranır
- dövlət büdcəsinin yükü azaldılır
- Büdcə vəsaitlərinin istifadəsi zamanı şəffaflığı və hesabatlılığı təmin etməklə korrupsiyanın səviyyəsinin aşağı salır

476. Dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının məqsədi:

- √ iqtisadiyyatın dayanıqlı inkişafının və əhalinin rifah halının yüksəlməsinin təmin edilməsi üçün dövlət və özəl sektorun resurslarından səmərəli istifadəni təmin etməkdir
- istehsal xərclərinin minimumlaşdırılması və firmaların mənfəətinin maksimumlaşdırılmasıdır
- ölkədə institusional mühiti yaxşılaşdırmaqla dövlət tənzimləməsinin səmərəliliyini artırmaqdır
- ölkədə institusional mühiti yaxşılaşdırmaqla biznes mühiti təkmilləşdirməkdir
- makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsidir

477. Müxtəlif ölkələrdə dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının geniş yayıldığı sektorlar hansılardır?

- √ yaşıl iqtisadiyyatla bağlı (ekoloji) layihələr
- bunları heç biri
- dövlət xidmətlərinin göstərilməsi
- qanunvericilik sənədlərinin işlənilməsi
- bazar araşdırmaları

478. Müxtəlif ölkələrdə dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının geniş yayıldığı sektorlar hansılardır?

- kommunal infrastrukturun qurulması və belə xidmətlərin göstərilməsi
- təhsil və səhiyyə xidmətlərinin göstərilməsi
- √ bunların hamısı
- nəqliyyat infrastrukturunun qurulması
- sosial infrastrukturun yaradılması

479. Dövlət-biznes (özəl sektor) dedikdə nə başa düşülür?

- √ böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin həyata keçirilməsi məqsədi ilə dövlət və biznes arasında yaradılmış institusional və təşkilati alyans
- bunların hamısı
- böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin beynəlxalq təşkilatlarla birgə həyata keçirilməsi
- böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin biznes tərəfindən həyata keçirilməsi
- böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin həyata keçirilməsi məqsədi ilə dövlət və dövlət müəssisələri arasında yaradılmış institusional və təşkilati alyans

480. Dövlət-biznes əməkdaşlığı nəyi nəzərdə tutur?

- √ dövlətin həyata keçirdiyi ictimai əhəmiyyətli layihələrə dövlət tərəfindən özəl sektorun (biznesin) cəlb olunması mexanizmlərinin tətbiqini
- dövlət sahibkarlığının genişləndirilməsini
- dövlətin biznes üçün səmərəli institusional mühiti yaratmasını
- iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən səmərəli tənzimlənməsini
- dövlətin biznes layihələrinə qoşulmasını

481. “Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” sənədi:

- √ konsepsiyadır
- plandır
- strateji plandır
- proqramdır
- qanundur

482. Bunlardan hansı dövlət proqramlarının xüsusiyyəti hesab olunur?

- Kompleks problemlərin həllinə yönəldilir
- ✓ bunların hamısı
- Ölkənin və ya ərazinin milli və mədəni xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla işlənir və icra olunur
- Böyük həcmə malik və digər resurslar tələb edir
- Uzunmüddətli və miqyaslı olur

483. Dövlətin iqtisadi siyasəti:

- cəmiyyət üzvlərinin fərdi istəklərini müəyyən edir
- cəmiyyət üzvlərinin iqtisadi fəaliyyətini çərçivələyir
- ✓ cəmiyyətin iqtisadi həyatında nizamı təmin edir
- cəmiyyətin iqtisadi həyatında nizam yarada bilmir
- cəmiyyətin iqtisadi həyatında qeyri-müəyyənlik yaradır

484. Bunlardan hansı dövlət proqramının xarakterik xüsusiyyəti deyil?

- proqram ardıcıl və bir-birini qarşılıqlı tamamlayan kompleks tədbirlər sistemidir
- proqramın reallaşdırılması üçün zəruri olan resursların miqdarı və əldə edilmə üsulları öncədən müəyyən edilir
- proqramın qarşısında duran məqsədlər konkret olmalıdır
- proqramın reallaşdırılması üsulları öncədən müəyyən edilir
- ✓ proqramın əhatə dövrü və icra müddəti qeyri-müəyyəndir

485. Bunlardan hansı dövlət proqramının xarakterik xüsusiyyətidir?

- ✓ bunların hamısı
- proqramın reallaşdırılması üçün zəruri olan resursların miqdarı və əldə edilmə üsulları öncədən müəyyən edilir
- proqramın reallaşdırılması üsulları öncədən müəyyən edilir
- proqram konkret zaman müddəti üçün işlənir
- proqramın reallaşdırılmasının məqsədləri konkret olmalıdır

486. İqtisadi siyasətin aləti olaraq konsepsiya nədir?

- ✓ miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusudur (sənəddir)
- iqtisadi proseslərin gedişini nizamlamağa, onlara təsir etməyə və ya onların axarını müəyyənəlməyə xidmət edən, ardıcıl və fasiləsiz şəkildə həyata keçirilən sistemli tədbirlər toplusudur
- bunların hamısı
- davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsuludur
- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, mövcud resurslardan istifadə etməklə konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl detallı tədbirlər sistemidir

487. İqtisadi strategiya:

- müəyyən bir ideya və onun reallaşdırılması üsulları və ardıcılığı barəsində əsas fikirləri ifadə edən mövqe sənədidir
- iqtisadi proseslərin gedişini nizamlamağa, onlara təsir etməyə və ya onların axarını müəyyənəlməyə xidmət edən, ardıcıl və fasiləsiz şəkildə həyata keçirilən sistemli tədbirlər toplusudur
- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, mövcud resurslardan istifadə etməklə konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl detallı tədbirlər sistemidir
- ✓ davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsuludur
- miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusudur

488. Dövlətin iqtisadi siyasəti dedikdə nə başa düşülür?

- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, mövcud resurslardan istifadə etməklə konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl detallı tədbirlər sistemi
- davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsulu
- miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusu

- müəyyən bir ideya və onun reallaşdırılması üsulları və ardıcılığı barəsində əsas fikirləri ifadə edən mövqe sənədi
- ✓ iqtisadi proseslərin gedisini nizamlamağa, onlara təsir etməyə və ya onların axarını müəyyənləşdirməyə xidmət edən, ardıcıl və fasiləsiz şəkildə həyata keçirilən sistemli tədbirlər toplusu

489. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?

- ✓ Nazirliyin saxlanma xərcləri və fəaliyyəti, habelə maddi-texniki təminatı əsasən Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşdirilir
- Nazirlik ölkədə pul-kredit siyasətini hazırlayır, pul dövriyyəsinə nəzarət edir və inflyasiyanın səviyyəsini tənzimləyir
- Nazirlik təsərrüfat hesablı qurumdur və tənzimlədiyi sahədə göstərdiyi pullu xidmətlərdən əldə etdiyi vəsait hesabına öz fəaliyyətini qurur
- Nazirliyin saxlanma xərcləri və fəaliyyəti, habelə maddi-texniki təminatı əsasən özünün müstəqil əldə etdiyi vəsaitlər hesabına maliyyələşdirilir
- Nazirlik illik dövlət və icmal büdcələrinin layihələrini hazırlayır, dövlət və icmal büdcələrinin icrasını təmin edir və büdcə siyasetini həyata keçirir

490. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı doğru deyil?

- ✓ nazirlik Milli Məclisin təbəçiliyindədir
- nazirlik mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır
- Nazirliyin müstəqil balansı, istifadəsində olan dövlət əmlakı, xəzinə və bank hesabları var
- nazirliyin ölkənin regionlarında bölmələri var
- nazirlik dövlət başçısının sərəncamı ilə yaradılır və ləğv edilir

491. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə sənayenin inkişafının tənzilənməsində rolu:

- Enerji resurslarından səmərəli istifadə (texnoloji itkilərin və sərfin azaldılması, qənaətli və daha çox fayda ilə istifadə) ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini və bu sahədə dövlət maraqlarının qorunmasını təmin edir
- bunların hamısı
- ✓ ölkənin iqtisadi siyasətini, iqtisadi və sosial proqnozlarını işləyib hazırlayan, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin, o cümlədən sənayenin inkişafı, ölkə iqtisadiyyatında struktur və innovasiya, investisiya fəaliyyəti, investisiyaların cəlb edilməsi, qoyulması və təşviqi, sahibkarlığın inkişafı, haqsız rəqabətin aradan qaldırılması və başqa məsələlər üzrə dövlət siyasətini hazırlayır və icra edir
- qanunverici hakimiyyət kimi qanunları qəbul edir və hökumətin hesabatların dinləyir
- ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən onun aparıcı sahəsi olan sənayenin inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə rəhbərlik edir, qanunları imzalayır, inkişaf konsepsiyalarını, strategiyalarını, proqramları təsdiq edir və bunların icrası haqqında hesabatlar tələb edir

492. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sənayenin inkişafının tənzilənməsində rolu:

- ✓ qanunverici hakimiyyət kimi qanunları qəbul edir və hökumətin hesabatların dinləyir
- bunların hamısı
- Enerji resurslarından səmərəli istifadə (texnoloji itkilərin və sərfin azaldılması, qənaətli və daha çox fayda ilə istifadə) ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini və bu sahədə dövlət maraqlarının qorunmasını təmin edir
- dövlət iqtisadi proqramlarının həyata keçirilməsini təmin edir
- ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən onun aparıcı sahəsi olan sənayenin inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə rəhbərlik edir, qanunları imzalayır, inkişaf konsepsiyalarını, strategiyalarını, proqramları təsdiq edir və bunların icrası haqqında hesabatlar tələb edir

493. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin sənayenin inkişafının tənzilənməsində rolu:

- ✓ ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən onun aparıcı sahəsi olan sənayenin inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə rəhbərlik edir, qanunları imzalayır, inkişaf konsepsiyalarını, strategiyalarını, proqramları təsdiq edir və bunların icrası haqqında hesabatlar tələb edir
- Enerji resurslarından səmərəli istifadə (texnoloji itkilərin və sərfin azaldılması, qənaətli və daha çox fayda ilə istifadə) ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini və bu sahədə dövlət maraqlarının qorunmasını təmin edir
- ölkənin iqtisadi siyasətini, iqtisadi və sosial proqnozlarını işləyib hazırlayan, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin, o cümlədən sənayenin inkişafı, ölkə iqtisadiyyatında struktur və innovasiya, investisiya fəaliyyəti, investisiyaların cəlb edilməsi, qoyulması və təşviqi, sahibkarlığın inkişafı, haqsız rəqabətin aradan qaldırılması və başqa məsələlər üzrə dövlət siyasətini hazırlayır və icra edir
- dövlət iqtisadi proqramlarının həyata keçirilməsini təmin edir
- qanunverici hakimiyyət kimi qanunları qəbul edir və hökumətin hesabatların dinləyir

494. Azərbaycanda sənayenin inkişafının əksər məsələlərini tənzimləyən əsas dövlət qurumu hansıdır

- Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Ticarət nazirliyi
- ✓ Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi

- Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi

495. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda sənayenin inkişafını tənzimləyən əsas dövlət qurumları sırasına daxildir?

- Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi
- ✓ bunların hamısı
- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

496. İnkişaf etmiş sənaye ölkələrinin təcrübəsi təsdiq edir ki:

- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında dövlətin iqtisadiyyatdan tam kənarlaşmasının həlledici rolu olur
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında sərt mərkəzləşdirilmiş dövlət planlaşdırılmasının həlledici rolu olur
- ✓ ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında dövlət siyasətinin həlledici rolu olur
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında azad bazar rəqabətinin rolu ciddi deyil
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında dövlət siyasətinin həlledici rolu olmur

497. Bazar “uğursuzluqları”nın aradan qaldırılması əsasən kimin üzərinə düşür?

- ✓ dövlətin
- “görünməz əl”in
- firmanın
- rəqabətin
- bazarın özünün

498. A. Smit iqtisadiyyatda dövlətin rolunu necə görürdü?

- ✓ çox məhdud dərəcədə
- çox dərəcədə
- dövlətin iqtisadiyyatda rolu yoxdur
- bazarla bərabər
- əhəmiyyətli dərəcədə

499. Sənayenin inkişafının tənzimlənməsi zamanı hansı idarəetmə üsullarından istifadə olunur?

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- heç biri
- sosial-psixoloji üsullar
- iqtisadi üsullar
- inzibati üsullar

500. Sənayenin inkişafını dövlət necə tənzimləyir?

- ✓ bunların hamısı
- müvafiq dövlət qurumları vasitəsilə
- siyasət alət və vasitələri ilə
- özəl sektoru stimullaşdırmaqla
- bazara giriş-çıxış maneələrini tənzimləməklə